

Sector in beeld

Uitkomsten Wta Bijdragemodel 2009

Autoriteit Financiële Markten

De AFM bevordert eerlijke en transparante financiële markten. Wij zijn de onafhankelijke gedragstoezichthouder op de markten van sparen, lenen, beleggen en verzekeren. De AFM bevordert zorgvuldige financiële dienstverlening aan consumenten en ziet toe op een eerlijke en efficiënte werking van kapitaalmarkten. Ons streven is het vertrouwen van consumenten en bedrijven in de financiële markten te versterken, ook internationaal. Op deze manier draagt de AFM bij aan de welvaart en de economische reputatie van Nederland.

De AFM is actief op twee terreinen:

Financiële dienstverlening

De AFM bevordert de zorgvuldige financiële dienstverlening aan consumenten. Bedrijven en personen die financiële diensten verlenen, moeten deskundig, betrouwbaar en integer zijn. De informatie van financiële ondernemingen en pensioenuitvoerders dient feitelijk juist, begrijpelijk en niet misleidend te zijn. De ondernemingen moeten handelen in het belang van hun klanten (zorgplicht).

Kapitaalmarkten

De AFM bevordert de eerlijke en efficiënte werking van kapitaalmarkten, waarop beleggers kunnen vertrouwen. Wij handhaven de spelregels voor degenen die actief zijn op de markt van aandelen en andere effecten. Marktmisbruik – gebruik van voorwetenschap, manipulatie of misleiding – is verboden. Beursgenoteerde bedrijven moeten koersgevoelige informatie (kgi) tijdig en correct naar buiten brengen. Wij handhaven de regels voor de uitgifte van effecten en openbare biedingen, voor financiële verslaggeving en voor accountants die de verslaggeving controleren.

Inhoudsopgave

	Voorwoord	4
1	Algemeen	6
2	Continuïteit van de accountantsorganisatie	11
3	Aantal wettelijke controles	13
4	In rekening gebrachte vergoedingen	18
5	Accountantsverklaringen	22
6	Externe accountants en overige medewerkers	23
7	Kenmerken cliëntenportefeuille	27
8	Kwaliteitsbeleid en stelsel van kwaliteitsbeheersing	29
9	Kwaliteitstoetsing	40
	Begrippenlijst	44

Voorwoord

Eind 2009 heeft de AFM voor het eerst het Wta Bijdragemodel toegepast in het doorlopend toezicht op accountantsorganisaties. De uitkomsten van dit bijdragemodel geven inzicht in de gehele markt voor wettelijke controles in Nederland. Accountantsorganisaties kunnen hun eigen antwoorden in het bijdragemodel vergelijken met de gemiddelden in de markt zoals opgenomen in dit rapport.

Waarom een bijdragemodel?

Het bijdragemodel is één van de toezichtinstrumenten die de AFM gebruikt voor het uitvoeren van het doorlopend toezicht op accountantsorganisaties. Het is een vragenlijst waarmee accountantsorganisaties informatie over zichzelf en over hun wettelijke controles verstrekken aan de AFM. Op die manier dragen zij bij aan effectief en efficiënt toezicht.

De AFM gebruikt de informatie uit het bijdragemodel om kennis te verkrijgen over de individuele accountantsorganisaties en over de markt voor wettelijke controles als geheel. Daarbij kunnen in de loop van de jaren trends en best practices of benchmarks worden geïdentificeerd. Het bijdragemodel 2009 vormt daarvoor een startpunt; de informatie wordt waardevoller als het bijdragemodel vaker is ingevuld.

Verder betreft de AFM het bijdragemodel in haar risicoanalyse. Naast bijvoorbeeld het verzamelen van signalen uit verschillende bronnen, de ervaringen tijdens toezichtonderzoeken, meldingen en klachten van en over accountantsorganisaties, worden de uitkomsten uit het bijdragemodel onder andere gebruikt voor de planning van het toezicht. Bijvoorbeeld bij welke accountantsorganisaties een nader onderzoek moet plaatsvinden, welke onderwerpen of thema's moeten worden onderzocht en over welke onderwerpen de AFM in het kader van normoverdracht kan communiceren in rapporten, artikelen of seminars.

Ten slotte zijn de meeste vragen in het bijdragemodel gerelateerd aan het Wta-normenkader. Met het bijdragemodel vraagt de AFM dus nogmaals aandacht voor specifieke normen (zoals het tijdig doorgeven van wijzigingen of het melden van incidenten).

Wta Bijdragemodel 2009

Het bijdragemodel bevat vooral vragen die betrekking hebben op informatie waarvoor een wettelijke verplichting bestaat deze (centraal) binnen de accountantsorganisatie vast te leggen. Daarnaast bevat het bijdragemodel vragen die betrekking hebben op informatie waarvan de AFM veronderstelt dat deze (centraal) binnen de accountantsorganisatie wordt vastgelegd. Deze (centrale) vastleggingen van informatie dragen namelijk bij aan een beheerste bedrijfsvoering van de accountantsorganisatie en kunnen gebruikt worden bij de kwaliteitsbeheersing en -bewaking.

Bij het opstellen van de vragenlijst is onder meer gebruikgemaakt van andere bijdragemodellen of self-assessments die door de AFM worden gehanteerd bij het toezicht op bijvoorbeeld financiële ondernemingen en pensioenfondsen. Verder is gebruikgemaakt van (internationale) literatuur over 'audit quality drivers' om de verschillende indicatoren te identificeren die mogelijk informatief zijn voor de kwaliteit van accountantsorganisaties en de verrichte wettelijke controles.

De vragenlijst is voor verzending naar alle vergunninghouders geconsulteerd bij een tiental accountantsorganisaties (klein en groot, niet-OOB¹ en OOB) en bij het Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants (NIVRA), de Nederlandse Orde van Accountants-Administratieconsulenten (NOvAA) en de Samenwerkende Registeraccountants en Accountant-Administratieconsulenten (SRA). Zij hebben hun visie gegeven op het consultatiedocument. De AFM heeft zoveel mogelijk rekening gehouden met deze visies bij het opstellen van de uiteindelijke vragenlijst.

Meerdere accountantsorganisaties hebben bij een aantal onderwerpen aangegeven dat de benodigde informatie niet beschikbaar is. De AFM verwacht dat accountantsorganisaties in het bijdragemodel 2010 minder gebruik zullen maken van deze antwoordmogelijkheid.

Leeswijzer

In dit rapport worden de uitkomsten van het bijdragemodel beschreven. De nummering van de paragrafen komt overeen met de nummering van de vragen in het bijdragemodel. In iedere paragraaf is de vraag toegelicht en zijn de antwoorden op die vraag samengevat. De uitkomsten zijn voor zover relevant weergegeven voor de OOB-kantoren, de niet-OOB-kantoren en voor alle accountantsorganisaties gezamenlijk.

Achter in dit rapport vindt u een begrippenlijst waarin de belangrijkste begrippen die in het bijdragemodel en in dit rapport worden gebruikt, worden toegelicht.

De accountantsorganisaties hebben het bijdragemodel ingevuld in november 2009. Dit is dus het uitgangspunt bij de vragen die betrekking hebben op ‘de afgelopen twaalf maanden’ of de ‘komende twaalf maanden’.

Betrouwbaarheid van gegevens

De gepresenteerde cijfers zijn gebaseerd op de informatie die de accountantsorganisaties hebben verstrekt aan de AFM. De AFM heeft geen onderzoek uitgevoerd om te verifiëren of de verstrekte informatie betrouwbaar is. Het bijdragemodel dient volledig, juist en naar waarheid te worden ingevuld. Indien de AFM daarom specifiek verzoekt, moet een accountantsorganisatie de gegeven antwoorden achteraf kunnen onderbouwen met gegevens of bescheiden. Deze gegevens of bescheiden hoeven niet te worden meegestuurd met het bijdragemodel.

Contact

Meer informatie over het toezicht op accountantsorganisaties vindt u op de website van de AFM (www.afm.nl) onder Professionals > Accountantsorganisaties. Hebt u naar aanleiding van dit rapport specifieke vragen? Stuur dan een e-mail naar wta@afm.nl, een brief naar Autoriteit Financiële Markten, t.a.v. Afdeling Toezicht accountantsorganisaties, Postbus 11723, 1001 GS Amsterdam, of bel naar (020) 797 2000.

---

¹ OOB: organisatie van openbaar belang. Zie voor de volledige definitie de begrippenlijst.

1 Algemeen

1.1 Vergunningnummer

Het vergunningnummer en de naam van de accountantsorganisatie dienen ter identificatie van de vergunninghouder. Op 30 oktober 2009 hebben alle 480 vergunninghouders (15 OOB-kantoren en 465 niet-OOB-kantoren) een uitnodiging ontvangen om via een beveiligde website het bijdragemodel vóór 1 december 2009 in te vullen. 99% van de accountantsorganisaties heeft het bijdragemodel ingevuld, waarvan de ruime meerderheid binnen een maand. De resterende 1% liet vrijwillig zijn vergunning intrekken.

1.2 Naam accountantsorganisatie

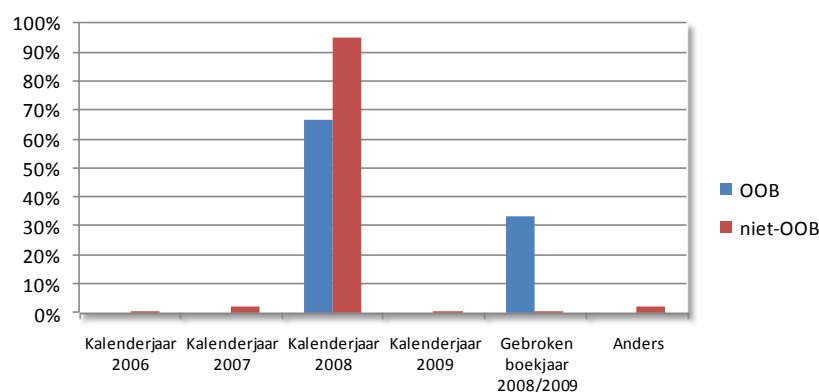
Zie paragraaf 1.1.

1.3 Meest recent afgesloten boekjaar

Bij meerdere vragen in het bijdragemodel heeft de AFM de accountantsorganisaties gevraagd informatie te verstrekken over het meest recente afgesloten boekjaar van hun organisatie. De accountantsorganisaties hebben bij deze vraag aangegeven op welk boekjaar de verstrekte gegevens betrekking hebben.

Boekjaar	OOB	niet-OOB	Totaal
Kalenderjaar 2006	0	1	1
Kalenderjaar 2007	0	9	9
Kalenderjaar 2008	10	438	448
Kalenderjaar 2009	0	1	1
Gebroken boekjaar 2008/2009	5	2	7
Anders	0	9	9
Totaal	15	460	475

Tabel 1.3. Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) dat heeft aangegeven dat hun meeste recente afgesloten boekjaar gelijk is aan één van de genoemde categorieën.

Figuur 1.3. Deze figuur geeft het percentage accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) weer dat heeft aangegeven dat hun meeste recente afgesloten boekjaar gelijk is aan één van de genoemde categorieën.

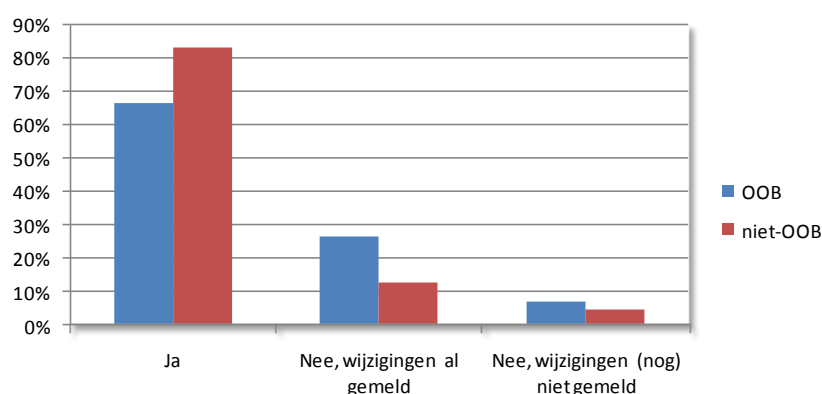
1.4 Controle gegevens openbaar register

De AFM houdt op haar website een openbaar register bij van accountantsorganisaties die bevoegd zijn wettelijke controles te verrichten. Dit register bevat de gegevens van de accountantsorganisaties. Accountantsorganisaties zijn zelf verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van hun gegevens in het register. Als hun gegevens zijn gewijzigd, sturen accountantsorganisaties een wijzigingsformulier (Formulier W) naar de AFM.

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd aan te geven of hun registergegevens nog actueel zijn en of zij eventuele wijzigingen al hebben gemeld bij de AFM.

Registergegevens actueel?	OOB	niet-OOB	Totaal
Ja	10	382	392
Nee, wijzigingen al gemeld	4	57	61
Nee, wijzigingen (nog) niet gemeld	1	21	22
Totaal	15	460	475

Tabel 1.4. Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) dat heeft aangegeven of hun registergegevens nog actueel zijn.

Figuur 1.4. Deze figuur geeft het percentage accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) weer dat heeft aangegeven of hun registergegevens nog actueel zijn.

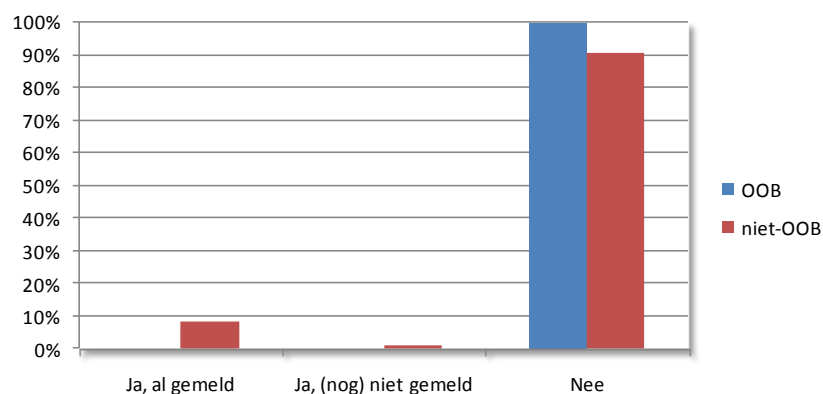
1.5 Wijziging gegevens betrouwbaarheid (mede)beleidsbepalers

Als een accountantsorganisatie in het kader van haar normale bedrijfsvoering vaststelt dat zich een wijziging heeft voorgedaan in de gegevens die nodig zijn voor de beoordeling van de betrouwbaarheid van één of meerdere (mede)beleidsbepaler(s) van de accountantsorganisatie, dan stuurt die accountantsorganisatie onverwijld een meldingenformulier (Formulier M) naar de AFM.

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd of zij in de afgelopen twaalf maanden een dergelijke wijziging hebben vastgesteld en of zij eventuele wijzigingen al hebben gemeld bij de AFM.

Wijziging gegevens betrouwbaarheid?	OOB	niet-OOB	Totaal
Ja, al gemeld	0	38	38
Ja, (nog) niet gemeld	0	4	4
Nee	15	418	433
Totaal	15	460	475

Tabel 1.5. Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) dat heeft aangegeven of zij wijzigingen in de gegevens voor de beoordeling van de betrouwbaarheid van (mede)beleidsbepaler(s) hebben vastgesteld en gemeld.

Figuur 1.5. Deze figuur geeft het percentage accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) weer dat heeft aangegeven of zij wijzigingen in de gegevens voor de beoordeling van de betrouwbaarheid van (mede)beleidsbepaler(s) hebben vastgesteld en gemeld.

1.6 Tussentijdse opdrachtbeëindigingen

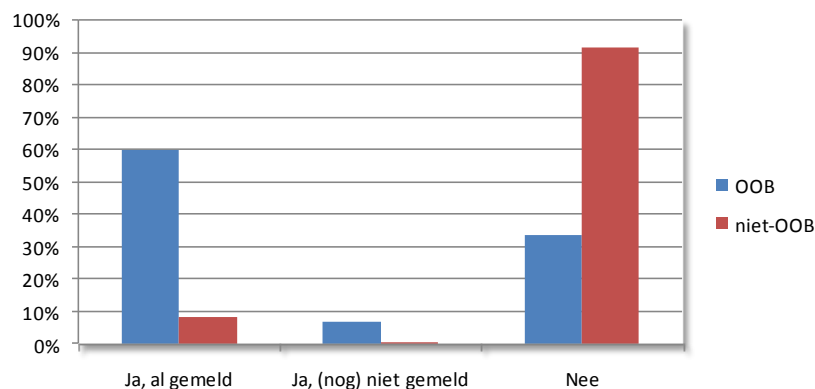
Als een accountantsorganisatie of haar controlecliënt een overeenkomst van opdracht tot het verrichten van een wettelijke controle tussentijds beëindigt, dan stuurt de accountantsorganisatie onverwijld een meldingenformulier (Formulier M) naar de AFM. Overigens meldt ook de controlecliënt aan de AFM dat de wettelijke controle tussentijds is beëindigd; deze melding wordt per brief gedaan.

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd of in de afgelopen twaalf maanden wettelijke controleopdrachten tussentijds zijn beëindigd en of zij eventuele tussentijdse beëindigingen al hebben gemeld bij de AFM.

Tussentijdse beëindigingen?	OOB	niet-OOB	Totaal
Ja, al gemeld	9	37	46
Ja, (nog) niet gemeld	1	2	3
Nee	5	421	426
Totaal	15	460	475

Tabel 1.6. Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) dat heeft aangegeven of wettelijke controles in de afgelopen twaalf maanden tussentijds zijn beëindigd en of zij deze tussentijdse beëindigingen hebben gemeld.

Figuur 1.6. Deze figuur geeft het percentage accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) weer dat heeft aangegeven of wettelijke controles in de afgelopen twaalf maanden tussentijds zijn beëindigd en of zij deze tussentijdse beëindigingen hebben gemeld.

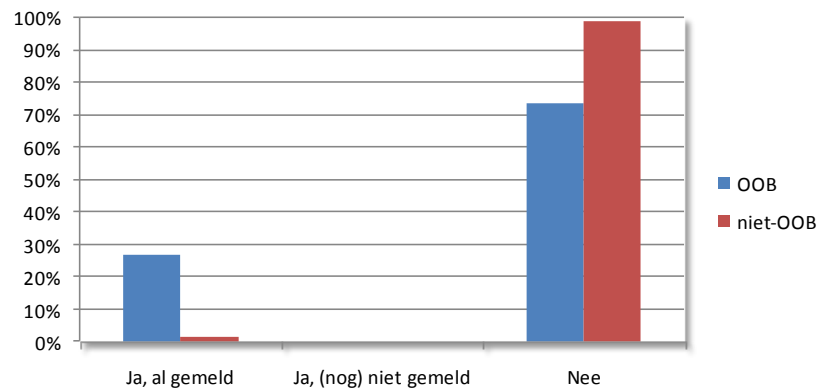
1.7 Incidentmeldingen

Als zich bij een accountantsorganisatie een incident voordoet dat een ernstige bedreiging vormt voor de integere uitoefening van haar bedrijf, dan stuurt de accountantsorganisatie onverwijld een meldingenformulier (Formulier M) naar de AFM.

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd of in de afgelopen twaalf maanden sprake is geweest van een incident dat een ernstige bedreiging vormt voor de integere uitoefening van haar bedrijf en of zij eventuele incidenten al hebben gemeld bij de AFM.

Incidenten?	OOB	niet-OOB	Totaal
Ja, al gemeld	4	6	10
Ja, (nog) niet gemeld	0	0	0
Nee	11	454	465
Totaal	15	460	475

Tabel 1.7. Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) dat heeft aangegeven of in de afgelopen twaalf maanden sprake is geweest van een incident en of zij deze incidenten hebben gemeld.

Figuur 1.7. Deze figuur geeft het percentage accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) weer dat heeft aangegeven of in de afgelopen twaalf maanden sprake is geweest van een incident en of zij deze incidenten hebben gemeld.

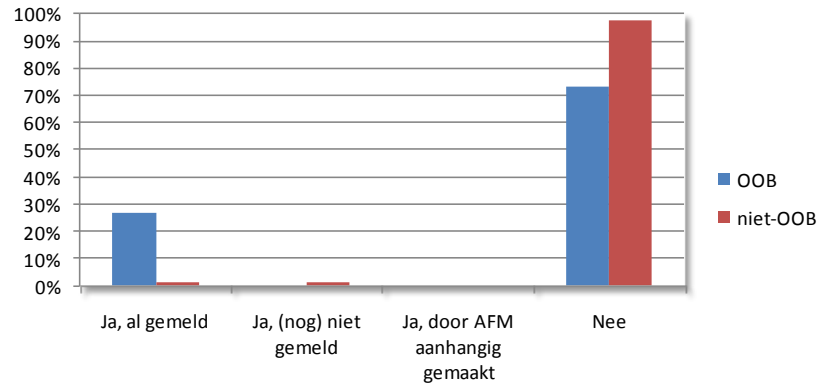
1.8 Tuchtprocedures

Als bij de accountantskamer te Zwolle een tuchtprocedure aanhangig wordt gemaakt tegen een externe accountant die werkzaam is bij of verbonden is aan een accountantsorganisatie, dan stuurt de accountantsorganisatie binnen een week nadat zij daarvan kennis heeft genomen een meldingenformulier (Formulier M) naar de AFM. Een dergelijke melding hoeft niet te worden gedaan als de AFM de tuchtprocedure aanhangig heeft gemaakt.

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd of sinds 1 mei 2009 bij de accountantskamer te Zwolle dergelijke tuchtprocedures aanhangig zijn gemaakt en of zij eventuele tuchtprocedures al hebben gemeld bij de AFM.

Tuchtprocedures?	OOB	niet-OOB	Totaal
Ja, al gemeld	4	7	11
Ja, (nog) niet gemeld	0	5	5
Ja, door AFM aanhangig gemaakt	0	0	0
Nee	11	448	459
Totaal	15	460	475

Tabel 1.8. Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) dat heeft aangegeven of sinds 1 mei 2009 bij de accountantskamer te Zwolle tuchtprocedures aanhangig zijn gemaakt en of zij deze tuchtprocedures hebben gemeld.

Figuur 1.8. Deze figuur geeft het percentage accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) weer dat heeft aangegeven of sinds 1 mei 2009 bij de accountantskamer te Zwolle tuchtprocedures aanhangig zijn gemaakt en of zij deze tuchtprocedures hebben gemeld.

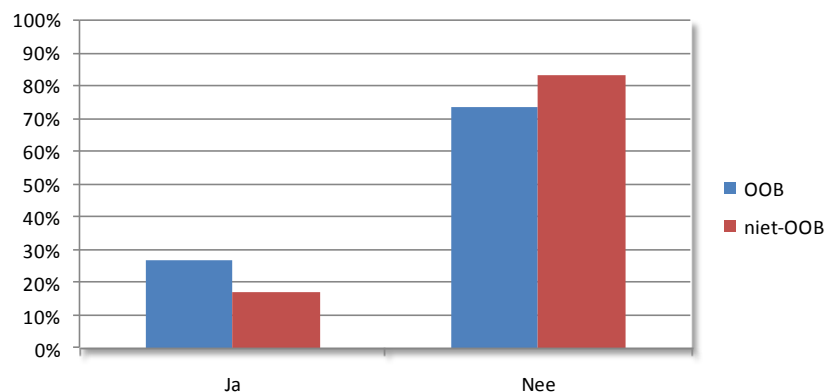
2 Continuïteit van de accountantsorganisatie

2.1 Organisatorische continuïteit

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd of zij verwachten dat zij in de komende twaalf maanden zullen fuseren, een organisatie zullen overnemen, zullen reorganiseren of wijzigingen in de zeggenschapsstructuur door zullen voeren, ofwel verwachten dat zij worden overgenomen of dat er een verandering zal optreden in hun deelname in een netwerk. Meerdere situaties zijn gelijktijdig mogelijk.

Wijzigingen in organisatorische continuïteit?	OOB	niet-OOB	Totaal
Ja	4	77	81
Nee	11	383	394
Totaal	15	460	475

Tabel 2.1a Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) dat heeft aangegeven of zij wijzigingen in hun organisatorische continuïteit verwachten.

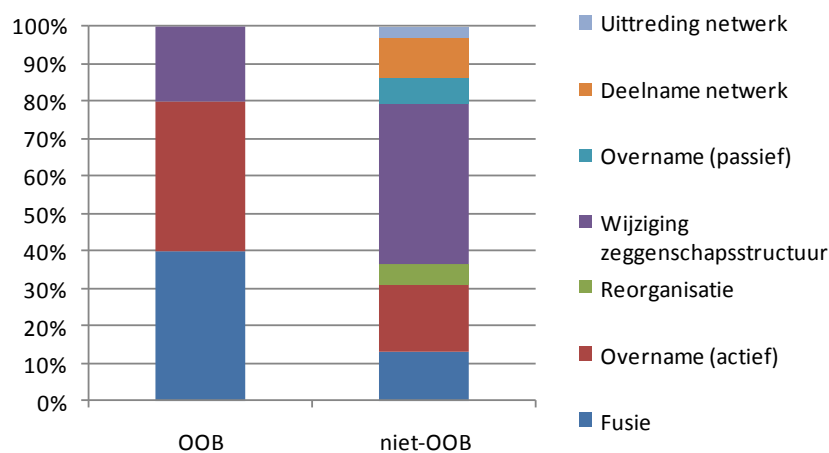

Figuur 2.1a Deze figuur geeft het percentage accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) weer dat heeft aangegeven of zij wijzigingen in hun organisatorische continuïteit verwachten.

Voor de accountantsorganisaties die deze vraag met ‘ja’ hebben beantwoord, is de verdeling als volgt (meerdere wijzigingen per organisatie mogelijk):

Type wijziging in organisatie	OOB	niet-OOB	Totaal
Fusie	2	12	14
Overname (actief)	2	17	19
Reorganisatie	0	5	5
Wijziging zeggenschapsstructuur	1	40	41
Overname (passief)	0	6	6
Deelname netwerk	0	10	10
Uittreding netwerk	0	3	3
Totaal	5	93	98

Tabel 2.1b Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) dat heeft aangegeven dat zij wijzigingen verwachten in de organisatorische continuïteit per type wijziging.

Figuur 2.1b Deze figuur geeft voor de accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) die hebben aangegeven dat zij wijzigingen verwachten in de organisatorische continuïteit de verdeling van de verschillende typen wijzigingen weer.

2.2 Financiële continuïteit

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd of zij verwachten dat zij in de komende twaalf maanden in financiële moeilijkheden zullen komen (faillissement, surseance van betaling, schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, één of meer goederen onder bewind gesteld of ondercuratelestelling). Meerdere situaties zijn gelijktijdig mogelijk.

Geen van de accountantsorganisaties heeft aangegeven te verwachten in financiële problemen te zullen komen.

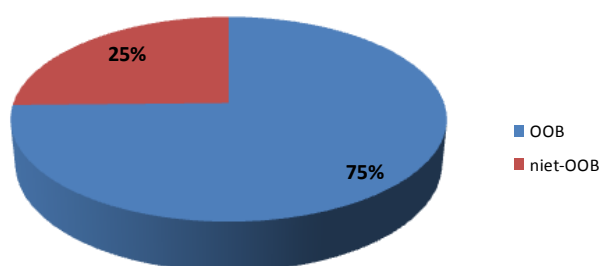
3 Aantal wettelijke controles

3.1 Aantal wettelijke controles

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd te vermelden hoeveel wettelijke controles zij hebben verricht in het meest recente afgesloten boekjaar van de accountantsorganisatie. Hiertoe hebben de accountantsorganisaties het aantal accountantsverklaringen geteld dat de externe accountants van de accountantsorganisatie in deze periode hebben afgegeven als uitkomst van wettelijke controles. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen wettelijke controles bij OOB's en wettelijke controles bij niet-OOB's.

Aantal wettelijke controles	OOB	niet-OOB	Totaal
Aantal wettelijke controles bij OOB's	1.584	0	1.584
Aantal wettelijke controles bij niet-OOB's	14.549	5.467	20.016
Totaal aantal wettelijke controles	16.133	5.467	21.600

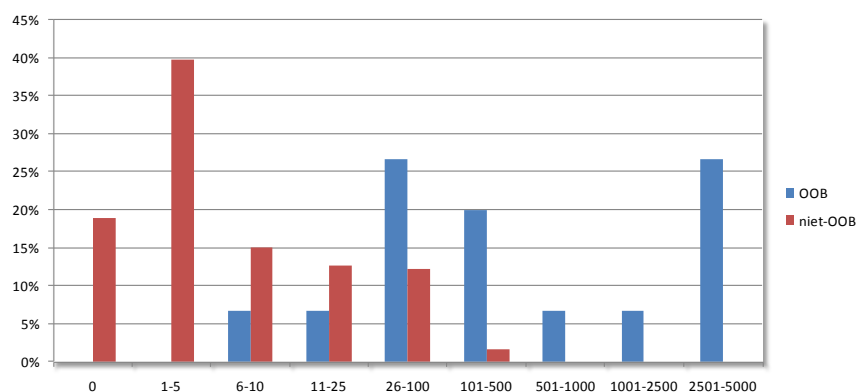
Tabel 3.1a Deze tabel vermeldt het aantal wettelijke controles (bij OOB's en bij niet-OOB's) dat de accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) hebben verricht. De accountantsorganisaties hebben in het bijdragemodel opgegeven in totaal 18.700 wettelijke controles te verrichten. Niet alle accountantsorganisaties hebben het aantal wettelijke controles ingevuld. Op basis van de beschikbare informatie komt de AFM tot de schatting zoals opgenomen in deze tabel.

Figuur 3.1a Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van de OOB-kantoren en de niet-OOB-kantoren in het totale aantal wettelijke controles.

Aantal wettelijke controles	OOB	niet-OOB	Totaal
0	0	87	87
1-5	0	183	183
6-10	1	69	70
11-25	1	58	59
26-100	4	56	60
101-500	3	7	10
501-1000	1	0	1
1001-2500	1	0	1
2501-5000	4	0	4
Totaal	15	460	475

Tabel 3.1b Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) per categorie van aantal wettelijke controles per accountantsorganisatie.

Figuur 3.1b Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van het aantal OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren per categorie van aantal wettelijke controles per accountantsorganisatie.

3.2 Aantal nieuwe wettelijke controles

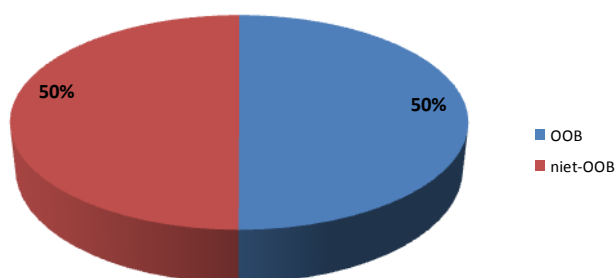
De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd te vermelden hoeveel van de in paragraaf 3.1 vermelde wettelijke controles nieuwe wettelijke controles betroffen. Hiertoe hebben de accountantsorganisaties het aantal accountantsverklaringen geteld dat de externe accountants van de accountantsorganisatie in het meest recente afgesloten boekjaar van de accountantsorganisatie hebben afgegeven als uitkomst van wettelijke controles bij controlecliënten waarvoor de accountantsorganisatie nog niet eerder een wettelijke controle had verricht (bijvoorbeeld: nieuwe cliënten en/of bestaande cliënten die voor het eerst controleplichtig zijn). Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen nieuwe wettelijke controles bij OOB's en nieuwe wettelijke controles bij niet-OOB's.

Voor 87 (18,9% van de) niet-OOB-kantoren is deze vraag niet van toepassing, omdat zij geen wettelijke controles verrichten.

Twee OOB-kantoren hebben niet het aantal nieuwe wettelijke controles vermeld en één OOB-kantoor heeft uitsluitend het aantal nieuwe OOB-controles vermeld en niet het aantal nieuwe niet-OOB-controles. Deze drie accountantsorganisaties verrichten in totaal 10.044 wettelijke controles (46,5% van het totaal aantal wettelijke controles).

Aantal nieuwe wettelijke controles	OOB	niet-OOB	Totaal
Aantal nieuwe wettelijke controles bij OOB's	135	0	135
Aantal nieuwe wettelijke controles bij niet-OOB's	596	730	1.326
Totaal aantal nieuwe wettelijke controles	731	730	1.461

Tabel 3.2a Deze tabel vermeldt het aantal nieuwe wettelijke controles bij OOB's en bij niet-OOB's die de OOB-kantoren en de niet-OOB-kantoren hebben verricht.

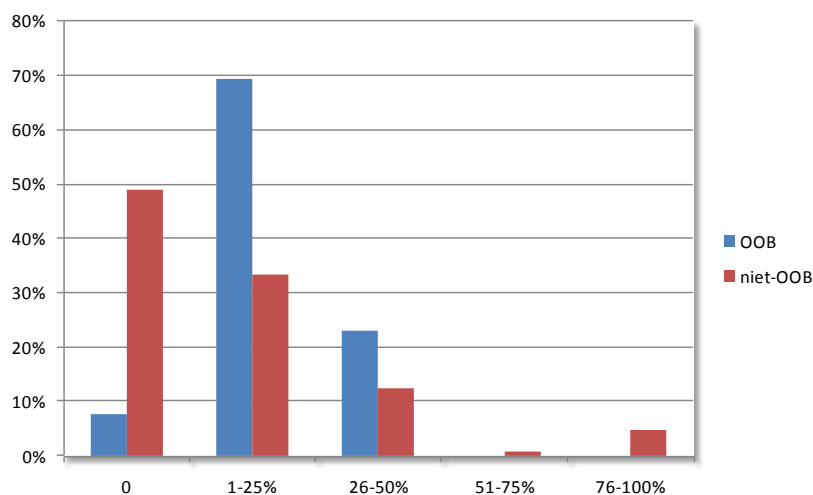

Figuur 3.2a Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van de OOB-kantoren en de niet-OOB-kantoren in het totale aantal nieuwe wettelijke controles.

Bij de niet-OOB-kantoren betrof gemiddeld 14% van het aantal wettelijke controles een nieuwe wettelijke controle. Bij de OOB-kantoren betrof gemiddeld 9% van het aantal wettelijke controles bij OOB's een nieuwe wettelijke controle en gemiddeld 19% van het aantal wettelijke controles bij niet-OOB's betrof een nieuwe wettelijke controle.

Percentage nieuwe wettelijke controles	OOB	niet-OOB	Totaal
0	1	183	184
1-25%	9	124	133
26-50%	3	46	49
51-75%	0	3	3
76-100%	0	17	17
Totaal	13	373	386

Tabel 3.2b Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en de niet-OOB-kantoren) per categorie van het percentage nieuwe wettelijke controles ten opzichte van het totaal aantal wettelijke controles verricht door een accountantsorganisatie.

Figuur 3.2b Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van het aantal OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren per categorie van het percentage nieuwe wettelijke controles ten opzichte van het totaal aantal wettelijke controles verricht door een accountantsorganisatie.

3.3 Aantal beëindigde wettelijke controles

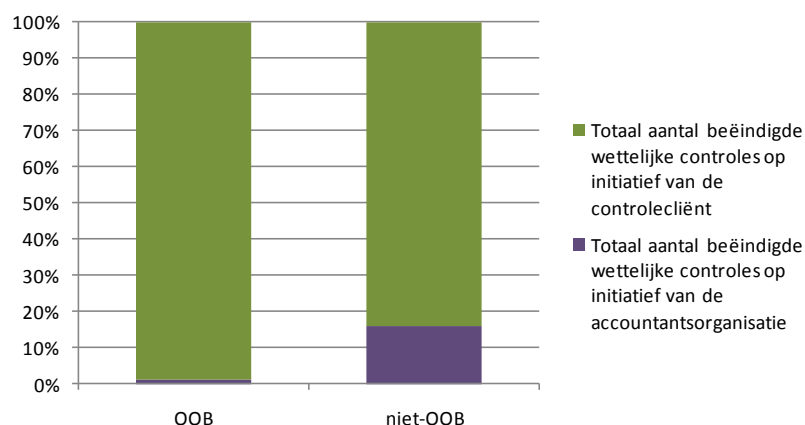
De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd te vermelden hoeveel opdrachten tot het verrichten van een wettelijke controle in het meest recente afgesloten boekjaar van de accountantsorganisatie zijn beëindigd. Onder beëindigde opdrachten worden zowel reguliere opdrachtbeëindigingen als tussentijdse opdrachtbeëindigingen verstaan. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen wettelijke controles bij OOB's en wettelijke controles bij niet-OOB's. Tevens is een onderscheid gemaakt tussen opdrachten die zijn beëindigd op initiatief van de accountantsorganisatie en opdrachten die zijn beëindigd op initiatief van de controlecliënt. Het vervallen van de controleplicht van een controlecliënt (bijvoorbeeld vanwege het niet langer voldoen aan de groottecriteria of vanwege een zogenoemde 403- of 408-verklaring) is hierbij beschouwd als een opdracht die op initiatief van de controlecliënt is beëindigd.

Drie OOB-kantoren hebben niet het aantal beëindigde wettelijke controles vermeld. Deze drie accountantsorganisaties verrichten in totaal 10.044 wettelijke controles (46,5% van het totaal aantal wettelijke controles).

	OOB	niet-OOB	Totaal
Totaal aantal beëindigde wettelijke controles op			
initiatief van de accountantsorganisatie	3	77	80
Waarvan bij OOB's	1	0	1
Waarvan bij niet-OOB's	2	77	79
Totaal aantal beëindigde wettelijke controles op			
initiatief van de controlecliënt	248	409	657
Waarvan bij OOB's	21	0	21
Waarvan bij niet-OOB's	227	409	636
Totaal aantal beëindigde wettelijke controles	251	486	737

Tabel 3.3a Deze tabel vermeldt het aantal beëindigde wettelijke controles bij OOB's en bij niet-OOB's die de OOB-kantoren en de niet-OOB-kantoren hebben verricht.

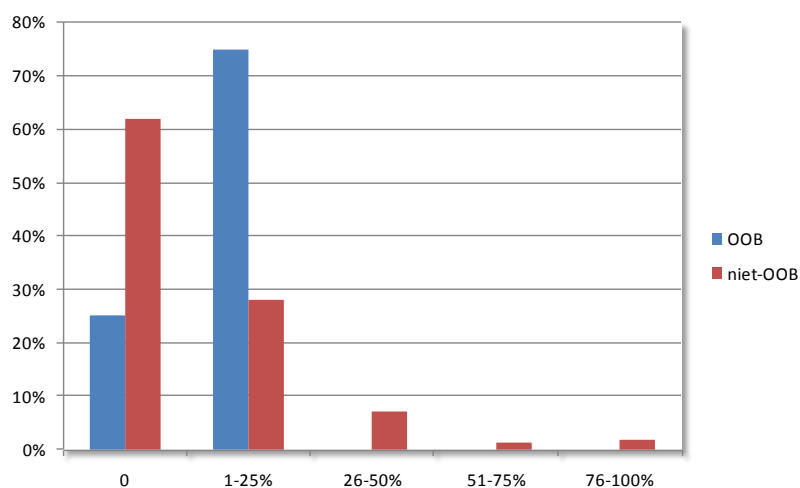

Figuur 3.3a Deze figuur geeft de procentuele verdeling weer van het aantal beëindigde wettelijke controles op initiatief van de controlecliënt respectievelijk op initiatief van de accountantsorganisaties voor de OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren.

Percentage beëindigde wettelijke controles	OOB	niet-OOB	Totaal
0	3	231	234
1-25%	9	104	113
26-50%	0	26	26
51-75%	0	5	5
76-100%	0	7	7
Totaal	12	373	385

Tabel 3.3b Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en de niet-OOB-kantoren) per categorie van het percentage beëindigde wettelijke controles ten opzichte van het totaal aantal wettelijke controles verricht door een accountantsorganisatie.

Figuur 3.3b Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van het aantal OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren per categorie van het percentage beëindigde wettelijke controles ten opzichte van het totaal aantal wettelijke controles verricht door een accountantsorganisatie.

4 In rekening gebrachte vergoedingen

4.1 In rekening gebrachte vergoedingen

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd de vergoedingen te vermelden die de accountantsorganisatie over het meest recente afgesloten boekjaar van de accountantsorganisatie en het daaraan voorafgaande boekjaar in rekening heeft gebracht bij haar controlecliënten. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen de vergoedingen die in rekening zijn gebracht bij controlecliënten die OOB zijn en niet-OOB-controlecliënten.

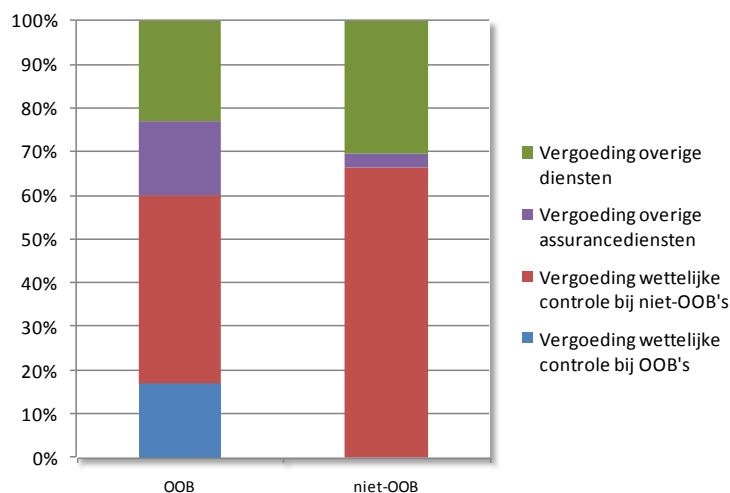
Voor 87 (18,9% van de) niet-OOB-kantoren is deze vraag niet van toepassing, omdat zij geen wettelijke controles verrichten.

Eén OOB-kantoor heeft geen onderscheid gemaakt in de vergoedingen die zij in rekening heeft gebracht voor het verrichten van wettelijke controles bij OOB's en bij niet-OOB's. Deze accountantsorganisatie verricht in totaal circa 3.300 wettelijke controles (15% van het totaal aantal wettelijke controles).

In rekening gebrachte vergoedingen (x 1 mln euro)	OOB	niet-OOB	Totaal
Vergoeding wettelijke controle bij OOB's*	169	0	169
(t.o.v. van voorgaand boekjaar)	(16,1%)	-	(16,1%)
Vergoeding wettelijke controle bij niet-OOB's*	434	99	533
(t.o.v. van voorgaand boekjaar)	(-1,9%)	(26,0%)	(2,3%)
Totale vergoeding wettelijke controle	805	99	903
(t.o.v. van voorgaand boekjaar)	(1,5%)	(26,0%)	(3,7%)
Vergoeding overige assurancediensten bij controlecliënten	170	5	174
(t.o.v. van voorgaand boekjaar)	(-3,6%)	(41,6%)	(-2,8%)
Vergoeding overige diensten bij controlecliënten	231	45	277
(t.o.v. van voorgaand boekjaar)	(-13,2%)	(21,3%)	(-9,0%)
Totale vergoeding overige verleende diensten	401	55	456
(t.o.v. van voorgaand boekjaar)	(-9,4%)	(25,2%)	(-6,3%)
Totaal in rekening gebrachte vergoedingen bij controlecliënten	1206	154	1359
(t.o.v. van voorgaand boekjaar)	(-2,4%)	(25,7%)	(0,1%)

Tabel 4.1a Deze tabel vermeldt de totaal in rekening gebrachte vergoedingen voor het verrichten van wettelijke controles en overige diensten bij controlecliënten (OOB's en niet-OOB's) door de OOB-kantoren en de niet-OOB-kantoren.

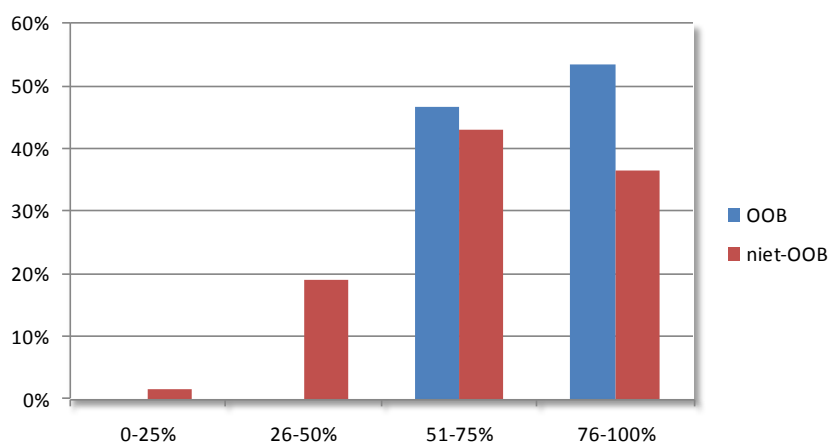
*Eén OOB-kantoor heeft geen onderscheid gemaakt in de vergoedingen die zij in rekening heeft gebracht voor het verrichten van wettelijke controles bij OOB's en bij niet-OOB's, maar wel de totale in rekening gebrachte vergoedingen vermeld voor het verrichten van wettelijke controles.

Figuur 4.1a Deze figuur geeft voor de OOB-kantoren en de niet-OOB-kantoren aan welk percentage van de totale in rekening gebrachte vergoedingen bij controlecliënten betrekking heeft op vergoedingen voor wettelijke controles bij OOB's, wettelijke controles bij niet-OOB's, overige assurediensten en overige diensten.

Percentage omzet wettelijke controle t.o.v. totaal in rekening gebrachte vergoedingen	OOB	niet-OOB	Totaal
0-25%	0	6	6
26-50%	0	71	71
51-75%	7	160	167
76-100%	8	136	144
Totaal	15	373	388

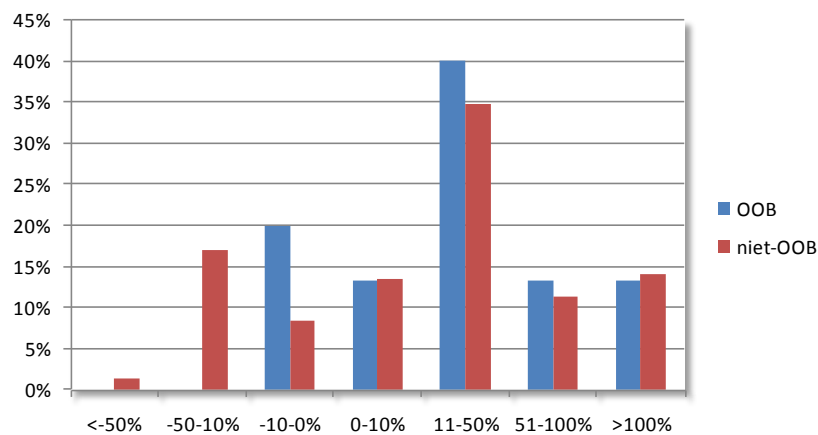
Tabel 4.1b Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties waarvan het percentage in rekening gebrachte vergoedingen voor het verrichten van wettelijke controles ten opzichte van de totale in rekening gebrachte vergoedingen bij controlecliënten valt binnen de genoemde categorie.

Figuur 4.1b Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van het aantal OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren per categorie van het percentage in rekening gebrachte vergoedingen voor het verrichten van wettelijke controles ten opzichte van de totale in rekening gebrachte vergoedingen bij controlecliënten.

Stijging/daling vergoeding wettelijke controles	OOB	niet-OOB	Totaal
<-50%	0	5	5
-50-10%	0	63	63
-10-0%	3	31	34
0-10%	2	50	52
11-50%	6	130	136
51-100%	2	42	44
>100%	2	52	54
Totaal	15	373	388

Tabel 4.1c Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties per categorie van de procentuele stijging c.q. –daling van de in rekening gebrachte vergoedingen voor het verrichten van wettelijke controles.

Figuur 4.1c Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van het aantal OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren per categorie van de procentuele stijging c.q. –daling van de in rekening gebrachte vergoedingen voor het verrichten van wettelijke controles.

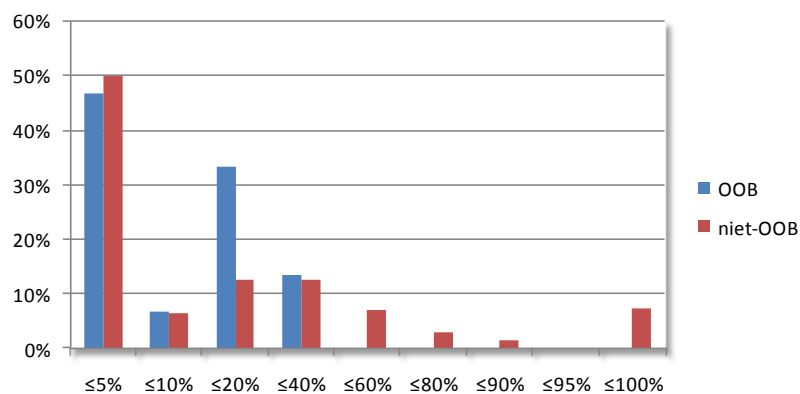
4.2 Omzet uit overige diensten groter dan omzet uit wettelijke controle

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd te vermelden bij hoeveel procent van het aantal wettelijke controles die zij hebben verricht in het meest recente afgesloten boekjaar van hun organisatie, de vergoeding die door hen in rekening is gebracht voor de overige verleende diensten meer bedraagt dan de vergoeding voor de wettelijke controle.

Voor 87 (18,9% van de) niet-OOB-kantoren is deze vraag niet van toepassing, omdat zij geen wettelijke controles verrichten.

Percentage opdrachten met omzet wettelijke controle groter dan omzet overige diensten	OOB	niet-OOB	Totaal
≤5%	7	186	193
6-10%	1	24	25
11-20%	5	47	52
21-40%	2	47	49
41-60%	0	26	26
61-80%	0	11	11
81-90%	0	5	5
91-95%	0	0	0
96-100%	0	27	27
Totaal	15	373	388

Tabel 4.2 Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties waarvan het percentage opdrachten waarbij de in rekening gebrachte vergoeding voor het verrichten van overige diensten groter is dan de vergoeding voor de wettelijke controle valt binnen de genoemde categorieën.

Figuur 4.2 Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van het aantal OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren per categorie van het percentage opdrachten waarbij de in rekening gebrachte vergoeding voor het verrichten van overige diensten groter is dan de vergoeding voor de wettelijke controle.

4.3 Groepsomzet

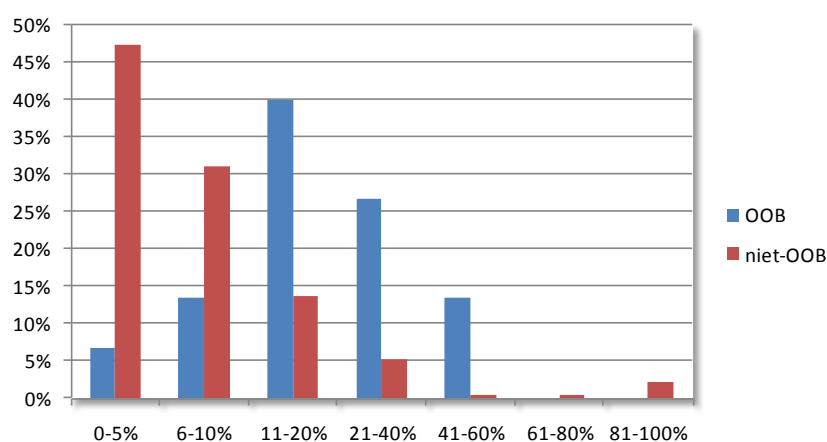
De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd de totale omzet te vermelden van de groep waartoe de accountantsorganisatie behoort over het meest recente afgesloten boekjaar van die groep en het daaraan voorafgaande boekjaar.

Groepsomzet	OOB	niet-OOB	Totaal
Totale groepsomzet (x 1 mln euro)	3.271	2.072	5.342
Gemiddeld percentage omzet uit wettelijke controles t.o.v. totale groepsomzet	21%	9%	9%

Tabel 4.3a Deze tabel vermeldt voor de OOB-kantoren en de niet-OOB-kantoren de totale omzet van de groep waartoe de accountantsorganisatie behoort en het gemiddelde percentage van de in rekening gebrachte vergoedingen voor het verrichten van wettelijke controles ten opzichte van de totale groepsomzet.

Percentage controleomzet t.o.v. groepsomzet	OOB	niet-OOB	Totaal
0-5%	1	177	178
6-10%	2	116	118
11-20%	6	51	57
21-40%	4	19	23
41-60%	2	1	3
61-80%	0	1	1
81-100%	0	8	8
Totaal	15	373	388

Tabel 4.3b Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) waarvan het percentage in rekening gebrachte vergoedingen voor het verrichten van wettelijke controles ten opzichte van de totale groepsomzet valt binnen de genoemde categorieën.

Figuur 4.3 Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van het aantal OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren per categorie van het percentage in rekening gebrachte vergoedingen voor het verrichten van wettelijke controles ten opzichte van de totale groepsomzet.

5 Accountantsverklaringen

5.1 Accountantsverklaringen

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd de accountantsverklaringen die hun externe accountants hebben afgegeven als uitkomst van de wettelijke controles die in het meest recente afgesloten boekjaar van hun organisatie zijn verricht (zoals vermeld in vraag 3.1) te onderscheiden naar soort accountantsverklaring. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen accountantsverklaringen voor OOB's en voor niet-OOB's.

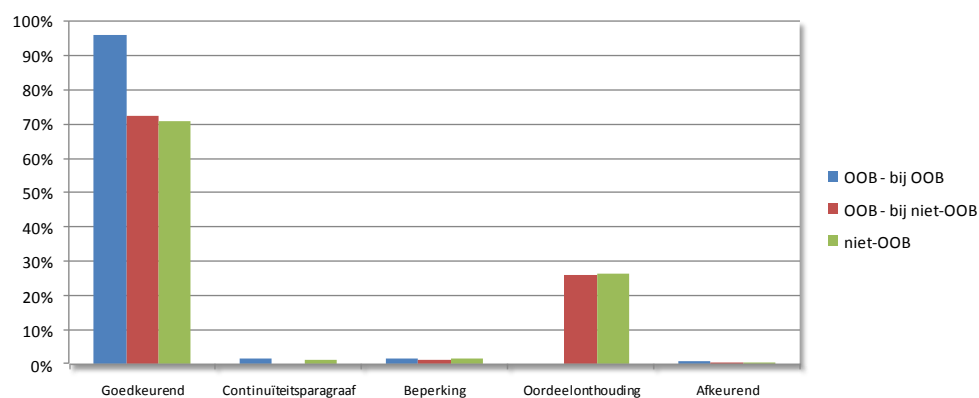
Voor 87 (18,9% van de) niet-OOB-kantoren is deze vraag niet van toepassing, omdat zij geen wettelijke controles verrichten.

Acht (53,3% van de) OOB-kantoren en zes (1,3% van de) niet-OOB-kantoren hebben aangegeven dat zij deze informatie niet beschikbaar hebben. Eén OOB-kantoor heeft aangegeven deze informatie niet beschikbaar te hebben voor de wettelijke controles die zij heeft verricht bij niet-OOB's, maar wel voor de

wettelijke controles die zij heeft verricht bij OOB's. Deze vijftien accountantsorganisaties hebben in totaal 15.814 wettelijke controles verricht waarvan zij geen informatie beschikbaar hebben over de verstrekte accountantsverklaring. Dit betreft 73,2% van het totaal aantal verrichte wettelijke controles.

Soort verklaring	OOB-kantoren		niet-OOB-kantoren	Totaal
	OOB-cliënten	niet-OOB-cliënten	niet-OOB-cliënten	
Goedkeurend	128	383	3629	4140
Continuïteitsparagraaf	2	0	55	57
Beperking	2	6	85	93
Oordeelonthouding	0	138	1354	1492
Afkeurend	1	2	1	4
Totaal	133	529	5124	5786

Tabel 5.1 Deze tabel vermeldt het aantal accountantsverklaringen per soort accountantsverklaring dat is afgegeven door de OOB-kantoren bij OOB's en bij niet-OOB's en door de niet-OOB-kantoren bij niet-OOB's.

Figuur 5.1 Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van het aantal accountantsverklaringen per soort accountantsverklaring dat is afgegeven door de OOB-kantoren bij OOB's en bij niet-OOB's en door de niet-OOB-kantoren bij niet-OOB's.

6 Externe accountants en overige medewerkers

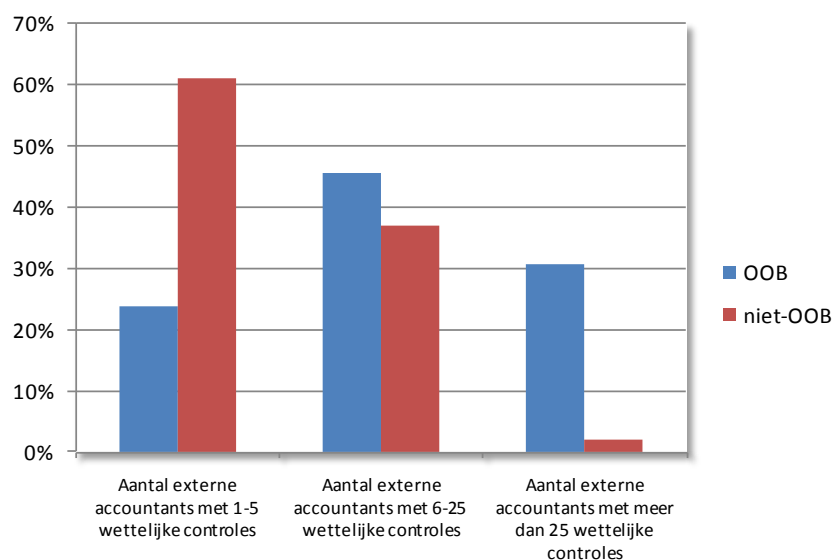
6.1 Aantal externe accountants

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd te vermelden door hoeveel externe accountants de wettelijke controles zoals vermeld bij vraag 3.1 zijn verricht. Verder hebben de accountantsorganisaties het aantal wettelijke controles geteld dat iedere externe accountant heeft verricht en vermeld hoeveel externe accountants in ieder van de onderstaande drie categorieën vallen.

Voor 87 (18,9% van de) niet-OOB-kantoren is deze vraag niet van toepassing, omdat zij geen wettelijke controles verrichten.

Externe accountants	OOB	niet-OOB	Totaal
Totaal aantal externe accountants	607	887	1494
Aantal externe accountants met 1-5 wettelijke controles	144	542	686
Aantal externe accountants met 6-25 wettelijke controles	277	328	605
Aantal externe accountants met meer dan 25 wettelijke controles	186	17	203
Gemiddeld aantal wettelijke controles per externe accountant	27	6	14

Tabel 6.1 Deze tabel vermeldt het aantal externe accountants bij OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren die de wettelijke controles hebben verricht zoals vermeld in tabel 3.1a, in totaal en per categorie. Tevens is het gemiddeld aantal wettelijke controles per externe accountants vermeld.

Figuur 6.1 Deze figuur geeft de procentuele verdeling weer voor de OOB-kantoren en de niet-OOB-kantoren van het aantal externe accountants per categorie aantal wettelijke controles per externe accountant.

6.2 Medewerkers betrokken bij wettelijke controles

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd te vermelden hoeveel medewerkers (gemeten in FTE's) van de accountantsorganisatie in het meest recente afgesloten boekjaar van de accountantsorganisatie direct waren betrokken bij het verrichten van wettelijke controles. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen externe accountants, overige accountants, medewerkers die in opleiding zijn tot accountant en medewerkers die niet in opleiding zijn tot accountant. (NB. Accountants die door de accountantsorganisatie zijn aangemerkt als 'externe accountant' kunnen tevens bij wettelijke controles betrokken zijn waarbij zij niet de accountantsverklaring ondertekenen. Hierdoor kan het aantal externe accountants zoals vermeld bij vraag 6.1 verschillen ten opzichte van het aantal externe accountants zoals bedoeld in vraag 6.2.)

Voor 87 (18,9% van de) niet-OOB-kantoren is deze vraag niet van toepassing, omdat zij geen wettelijke controles verrichten.

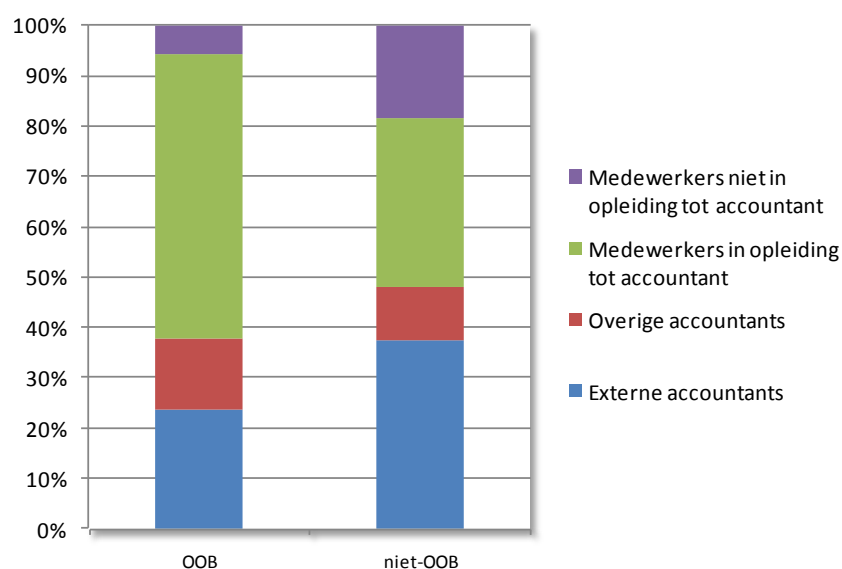
Negen OOB-kantoren en dertien niet-OOB-kantoren hebben aangegeven dat deze informatie niet beschikbaar is. Deze 22 accountantsorganisaties hebben in het meest recente afgelopen boekjaar van de

accountantsorganisatie 11.392 wettelijke controles verricht (53% van het totaal aantal wettelijke controles).

Aantal medewerkers	OOB	niet-OOB	Totaal
Externe accountants	256	909	1165
Overige accountants	470	468	938
Medewerkers in opleiding tot accountant	1639	1537	3176
Medewerkers niet in opleiding tot accountant	35	721	756
Totaal aantal medewerkers	2400	3635	6035

Tabel 6.1 Deze tabel vermeldt het aantal medewerkers bij OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren die betrokken zijn geweest bij het verrichten van de wettelijke controles zoals vermeld in tabel 3.1a.

Figuur 6.1 Deze figuur geeft de gemiddelde procentuele verdeling weer per accountantsorganisatie (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) van de verschillende soorten medewerkers ten opzichte van het totaal aantal medewerkers die zijn betrokken bij het verrichten van wettelijke controles.

6.3 Uren besteed aan wettelijke controles

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd het totaal aantal uren te vermelden dat de medewerkers van de accountantsorganisatie in het meest recente afgesloten boekjaar van de accountantsorganisatie hebben besteed aan het verrichten van wettelijke controles. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen de uren die zijn gemaakt door externe accountants, overige accountants, medewerkers die in opleiding voor accountant zijn en medewerkers die niet in opleiding voor accountant zijn.

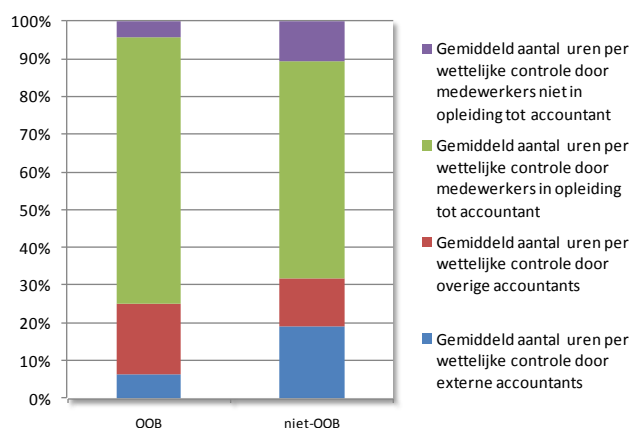
Voor 87 (18,9% van de) niet-OOB-kantoren is deze vraag niet van toepassing, omdat zij geen wettelijke controles verrichten.

Elf OOB-kantoren en 55 niet-OOB-kantoren hebben aangegeven dat deze informatie niet beschikbaar is, of hebben niet het totaal aantal uren onderverdeeld naar de verschillende functies van medewerkers. Deze

66 accountantsorganisaties hebben in het meest recente afgelopen boekjaar van de accountantsorganisatie 12.158 wettelijke controles verricht (56% van het totaal aantal wettelijke controles).

Aantal uren	OOB	niet-OOB	Totaal
Totaal aantal uren	418.004	916.211	1.334.215
Gemiddeld aantal uren per wettelijke controle	247	216	225
Gemiddeld aantal uren per wettelijke controle door externe accountants	16	41	34
Gemiddeld aantal uren per wettelijke controle door overige accountants	46	27	32
Gemiddeld aantal uren per wettelijke controle door medewerkers in opleiding tot accountant	175	125	139
Gemiddeld aantal uren per wettelijke controle door medewerkers niet in opleiding tot accountant	10	23	20

Tabel 6.3 Deze tabel vermeldt het totaal aantal uren dat door de medewerkers van de accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) is besteed aan het verrichten van wettelijke controles en het gemiddeld aantal uren, onderverdeeld naar de verschillende soorten medewerkers.

Figuur 6.3 Deze figuur geeft de gemiddelde procentuele verdeling weer per accountantsorganisatie (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) van het aantal uren dat is besteed het verrichten van wettelijke controles door de verschillende soorten medewerkers ten opzichte van het totaal aantal uren dat is besteed het verrichten van wettelijke controles door de medewerkers van de accountantsorganisatie.

6.4 Uren besteed aan opleidingen

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd het totaal aantal uren te vermelden dat de medewerkers van de accountantsorganisatie zoals vermeld in vraag 6.2 in het meest recente afgesloten boekjaar van de accountantsorganisatie hebben besteed aan het volgen van werkgerelateerde opleidingen (waaronder cursussen, trainingen, congressen, seminars e.d.).

Voor 87 (18,9% van de) niet-OOB-kantoren is deze vraag niet van toepassing, omdat zij geen wettelijke controles verrichten.

Negen OOB-kantoren en 75 niet-OOB-kantoren hebben aangegeven dat deze informatie niet beschikbaar is. Deze 84 accountantsorganisaties hebben in het meest recente afgelopen boekjaar van de accountantsorganisatie 8.899 wettelijke controles verricht (41% van het totaal aantal wettelijke controles).

Uren besteed aan opleidingen	OOB	niet-OOB	Totaal
Totaal aantal uren	610.122	215.612	825.734
Gemiddeld aantal opleidingsuren per wettelijke controle	72	51	65
Gemiddeld aantal opleidingsuren per medewerker	118	73	93

Tabel 6.4 Deze tabel vermeldt het totaal aantal uren dat door de medewerkers van de accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) is besteed aan het aan het volgen van werkgerelateerde opleidingen en het gemiddeld aantal opleidingsuren per wettelijke controle en per medewerker.

7 Kenmerken cliëntenportefeuille

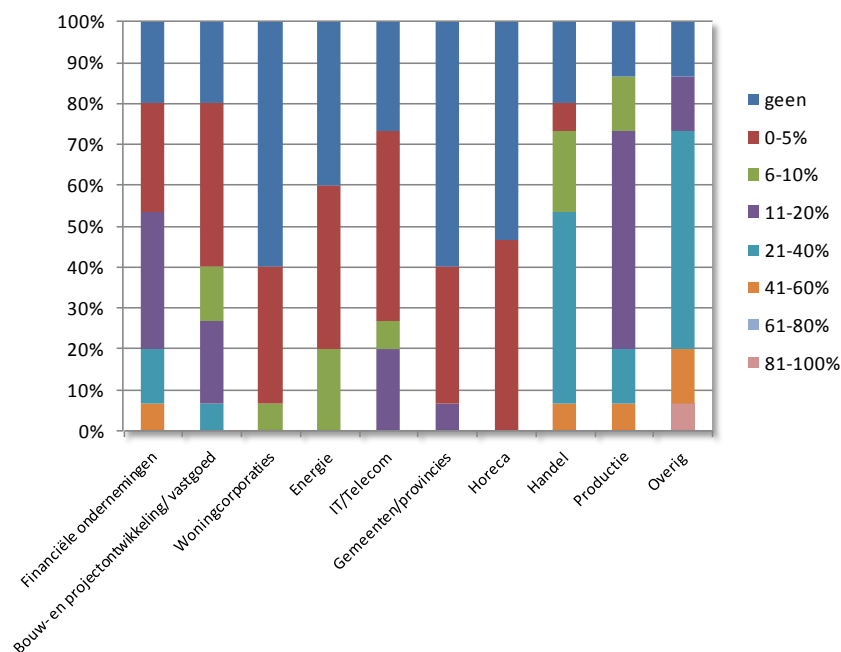
7.1 Sectoren controlecliënten

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd te vermelden hoeveel procent van de totale in rekening gebrachte vergoedingen (voor wettelijke controle en overige verleende diensten) bij controlecliënten de accountantsorganisatie in het meest recente afgesloten boekjaar van de accountantsorganisatie in rekening heeft gebracht bij controlecliënten in de sectoren financiële ondernemingen, bouw- en projectontwikkeling/ vastgoed, woningcorporaties, energie, IT/telecom, gemeenten/provincies, horeca, handel, productie en overig. NB: De bepaling van de toepasselijke sector per controlecliënt is de keuze van de accountantsorganisatie: als een controlecliënt actief is in meerdere sectoren, dan is de sector van de hoofdactiviteit gekozen, of zijn, voor zover mogelijk, de in rekening gebrachte vergoedingen verdeeld over de verschillende sectoren waarin de controlecliënt actief is.

Voor 87 (18,9% van de) niet-OOB-kantoren is deze vraag niet van toepassing, omdat zij geen wettelijke controles verrichten.

Percentage omzet in sector door OOB-kantoren	Financiële ondernemingen	Bouw- en projectontwikkeling/vastgoed	Woningcorporaties	Energie	IT/Telecom	Gemeenten/provincies	Horeca	Handel	Productie	Overig
geen	3	3	9	6	4	9	8	3	2	2
0-5%	4	6	5	6	7	5	7	1	0	0
6-10%	0	2	1	3	1	0	0	3	2	0
11-20%	5	3	0	0	3	1	0	0	8	2
21-40%	2	1	0	0	0	0	0	7	2	8
41-60%	1	0	0	0	0	0	0	1	1	2
61-80%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
81-100%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Totaal	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15

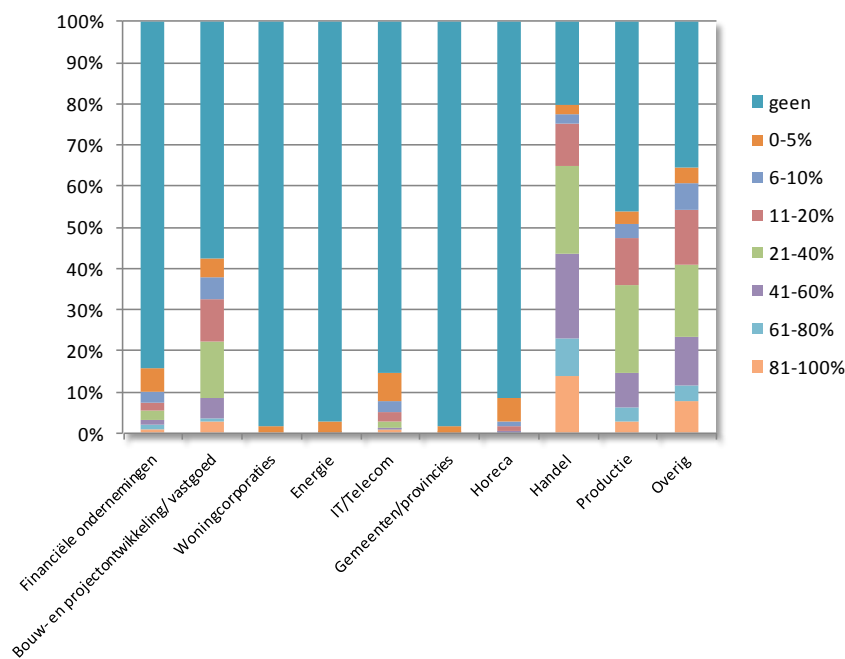
Tabel 7.1a Deze tabel vermeldt het aantal OOB-kantoren dat heeft aangegeven een deel van haar omzet te hebben behaald in de genoemde sectoren.

Figuur 7.1a Deze figuur geeft het gemiddelde procentuele aandeel weer van OOB-kantoren die een deel van hun omzet behalen bij controlecliënten in de verschillende sectoren.

Percentage omzet in sector door niet-OOB-kantoren	Financiële ondernemingen	Bouw- en projectontwikkeling/vastgoed	Woningcorporaties	Energie	IT/Telecom	Gemeenten/provincies	Horeca	Handel	Productie	Overig
geen	314	214	367	363	318	366	341	75	172	133
0-5%	21	18	6	9	26	6	21	9	12	13
6-10%	10	20	0	1	10	0	4	8	12	25
11-20%	7	38	0	0	8	0	5	39	43	49
21-40%	9	51	0	0	6	0	0	79	80	65
41-60%	4	18	0	0	1	0	1	77	31	45
61-80%	4	3	0	0	1	0	1	34	13	14
81-100%	4	11	0	0	3	1	0	52	10	29
Totaal	373	373	373	373	373	373	373	373	373	373

Tabel 7.1b Deze tabel vermeldt het aantal niet-OOB-kantoren dat heeft aangegeven een deel van haar omzet te hebben behaald in de genoemde sectoren.

Figuur 7.1b Deze figuur geeft het gemiddelde procentuele aandeel weer van niet-OOB-kantoren die een deel van hun omzet behalen bij controlecliënten in de verschillende sectoren.

8 Kwaliteitsbeleid en stelsel van kwaliteitsbeheersing

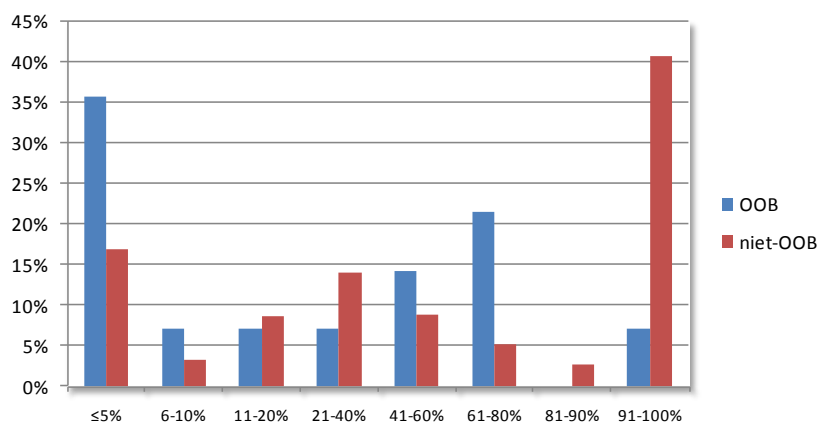
8.1 OKB bij niet-OOB-controles

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd aan te geven bij hoeveel wettelijke controles die zij hebben verricht bij niet-OOB's een opdrachtgericht kwaliteitsbeoordeling (OKB) heeft plaatsgevonden.

Voor 87 (18,9% van de) niet-OOB-kantoren is deze vraag niet van toepassing, omdat zij geen wettelijke controles verrichten. Eén OOB-kantoor heeft niet het juiste aantal OKB's bij niet-OOB's ingevuld.²

Percentage wettelijke controles bij niet-OOB met OKB	OOB	niet-OOB	Totaal
≤5%	5	63	68
6-10%	1	12	13
11-20%	1	32	33
21-40%	1	52	53
41-60%	2	33	35
61-80%	3	19	22
81-90%	0	10	10
91-100%	1	152	153
Totaal	14	373	387

Tabel 8.1 Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) per categorie van het percentage van wettelijke controles bij niet-OOB's waarbij een OKB heeft plaatsgevonden.

Figuur 8.1 Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) per categorie van het percentage van wettelijke controles bij niet-OOB's waarbij een OKB heeft plaatsgevonden.

8.2 Externe OKB

De AFM heeft alle niet-OOB-kantoren gevraagd om, indien van toepassing, aan te geven hoeveel procent van de opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelingen bij hun organisatie worden verricht door kwaliteitsbeoordelaars van buiten hun organisatie. De AFM heeft ook gevraagd daarbij de naam of namen te vermelden van de externe kwaliteitsbeoordelaar(s).

Voor 87 (18,9% van de) niet-OOB-kantoren is deze vraag niet van toepassing, omdat zij geen wettelijke controles verrichten. Voor 192 (41,7% van de) niet-OOB-kantoren is deze vraag niet van toepassing,

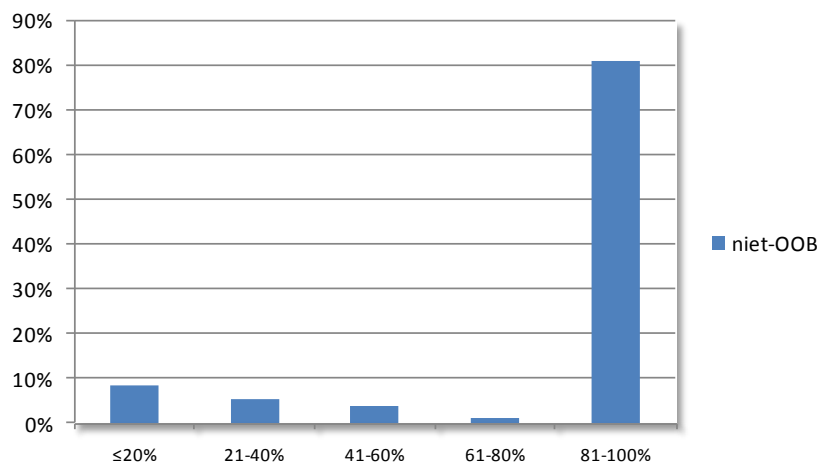
² Het betreffende kantoor heeft meer OKB's vermeld dan wettelijke controles. Op iedere wettelijke controle kan echter maximaal één OKB worden uitgevoerd. De opgave van dit kantoor is buiten beschouwing gelaten.

omdat de opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelingen bij hun organisatie uitsluitend worden verricht door kwaliteitsbeoordelaars van binnen hun organisatie.

Onderstaande tabel en grafiek geven het percentage externe OKB's weer.

Percentage externe OKB's	niet-OOB
≤20%	15
21-40%	10
41-60%	7
61-80%	2
81-100%	147
Totaal	181

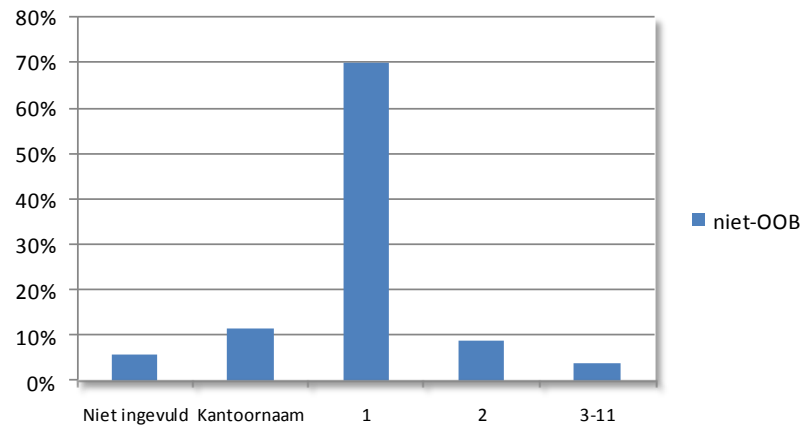
Tabel 8.2a Deze tabel vermeldt het aantal niet-OOB-kantoren per categorie van het percentage van OKB's dat is uitgevoerd door een externe OKB'er.

Figuur 8.2a Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van niet-OOB-kantoren per categorie van het percentage van OKB's dat is uitgevoerd door een externe OKB'er.

Externe OKB'er	niet-OOB
Niet ingevuld	10
Kantoor naam	21
1	127
2	16
3-11	7
Totaal	181

Tabel 8.2b Deze tabel vermeldt het aantal niet-OOB-kantoren dat de naam van de externe OKB'er niet heeft ingevuld, een naam van een kantoor of organisatie heeft ingevuld die de externe OKB's heeft uitgevoerd, respectievelijk die 1, 2 of meer verschillende namen van externe OKB'ers hebben ingevuld.

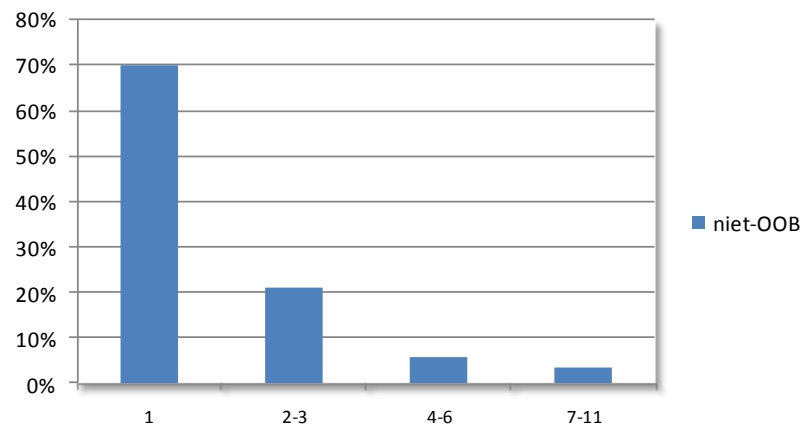

Figuur 8.2b Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van niet-OOB-kantoren per categorie van ingevulde namen van externe OKB'ers.

In totaal zijn 120 unieke namen ingevuld van externe personen of organisaties die de OKB's bij niet-OOB's hebben verricht. Sommige namen zijn door meerdere accountantsorganisaties ingevuld.

Aantal accountantsorganisaties waar de externe OKB'er actief is	Aantal externe OKB'ers
1	84
2-3	25
4-6	7
7-11	4
Totaal	120

Tabel 8.2c Deze tabel vermeldt het aantal externe OKB'ers per categorie van het aantal accountantsorganisaties waarbij zij OKB's verrichten.

Figuur 8.2c Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van externe OKB'ers per categorie van het aantal accountantsorganisaties waarbij zij OKB's verrichten.

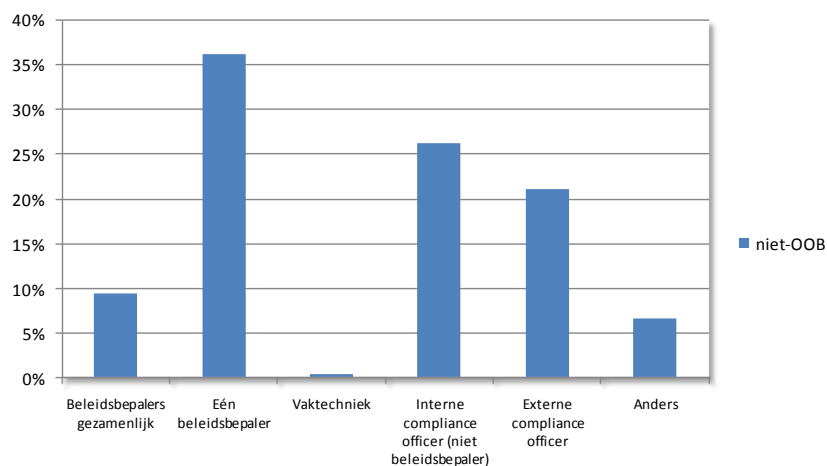

8.3 Compliance functie

De AFM heeft alle niet-OOB-kantoren gevraagd om aan te geven wie binnen hun organisatie is belast met de uitvoering van het toezicht op de naleving van de bij en krachtens de artikelen 13 tot en met 21 van de Wta gestelde regels, de zogenaamde compliance functie.

Verantwoordelijk voor compliance functie	niet-OOB
Beleidsbepalers gezamenlijk	43
Eén beleidsbepaler	167
Vaktechniek	2
Interne compliance officer (niet beleidsbepaler)	121
Externe compliance officer	97
Anders	30
Totaal	460

Tabel 8.3 Deze tabel vermeldt het aantal niet-OOB-kantoren per persoon of personen die de compliance functie vervult of vervullen.

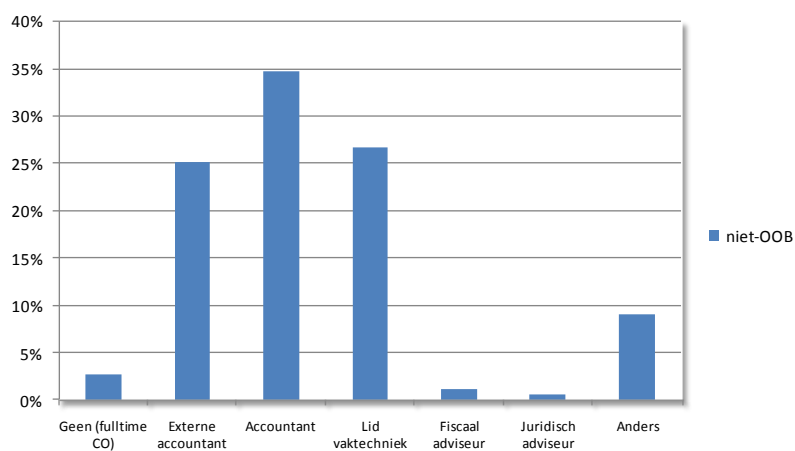
Figuur 8.3 Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van niet-OOB-kantoren per persoon of personen die de compliance functie vervult of vervullen.

8.4 Overige functies interne compliance officer

De AFM heeft de 121 niet-OOB-kantoren waarbij de compliance functie wordt ingevuld door een compliance officer binnen de accountantsorganisatie die geen beleidsbepaler is, gevraagd te vermelden welke overige functies deze persoon vervult binnen de accountantsorganisatie. Daarbij zijn meerdere antwoorden mogelijk.

Overige functie(s)	niet-OOB
Geen (fulltime CO)	5
Externe accountant	47
Accountant	65
Lid vaktechniek	50
Fiscaal adviseur	2
Juridisch adviseur	1
Anders	17
Totaal	187

Tabel 8.4 Deze tabel vermeldt per overige functie(s) het aantal niet-OOB-kantoren waarbij de compliance officer naast de compliance functie nog overige functie(s) vervult binnen de accountantsorganisatie.

Figuur 8.4 Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van niet-OOB-kantoren per overige functie(s) die de compliance officer vervult binnen de accountantsorganisatie.

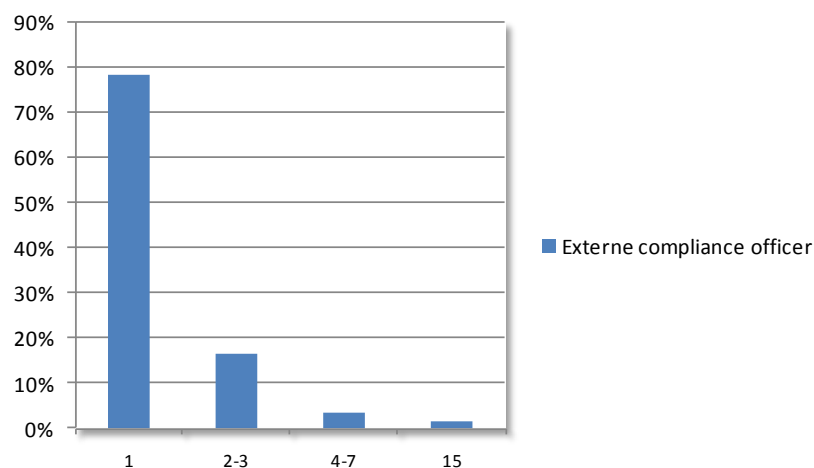
8.5 Externe compliance officer

De AFM heeft de 97 niet-OOB-kantoren waarbij de compliance functie wordt ingevuld door een compliance officer van buiten de accountantsorganisatie of door een andere (accountants)organisatie, gevraagd de naam van deze persoon of organisatie te vermelden.

In totaal zijn 60 unieke namen ingevuld van externe personen of organisaties die de compliance functie hebben vervuld. Sommige namen zijn door meerdere accountantsorganisaties ingevuld.

Aantal accountantsorganisaties waar de externe compliance officer actief is	Aantal externe compliance officers
1	47
2-3	10
4-7	2
15	1
Totaal	60

Tabel 8.5 Deze tabel vermeldt het aantal externe compliance officers per categorie van aantal accountantsorganisaties waarbij zij de compliance functie vervullen.

Figuur 8.5 Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van de externe compliance officers per categorie van aantal accountantsorganisaties waarbij zij de compliance functie vervullen.

8.6 Uren compliance functie

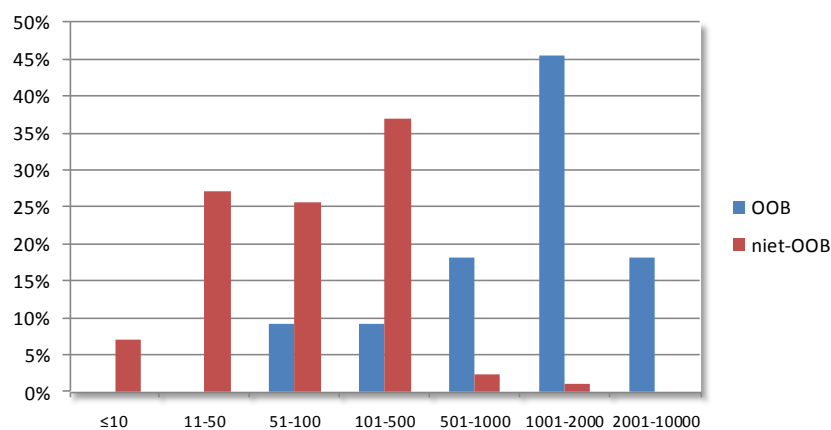
De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd het totaal aantal uren te vermelden dat voor hun organisatie in het meest recente afgesloten boekjaar van de accountantsorganisatie is besteed aan de compliance functie met betrekking tot het uitvoeren van wettelijke controles. Hierbij zijn zowel de uren meegenomen die door medewerkers van de accountantsorganisatie als door personen buiten de accountantsorganisatie zijn besteed aan de compliance functie.

Voor 87 (18,9% van de) niet-OOB-kantoren is deze vraag niet van toepassing, omdat zij geen wettelijke controles verrichten.

Vier OOB-kantoren en 162 niet-OOB-kantoren hebben aangegeven dat deze informatie niet beschikbaar is. Deze 166 accountantsorganisaties verrichten in totaal 13.376 wettelijke controles (61,9% van het totaal aantal wettelijke controles).

Aantal uren compliance per accountantsorganisatie	OOB	niet-OOB	Totaal
≤10	0	15	15
11-50	0	57	57
51-100	1	54	55
101-500	1	78	79
501-1000	2	5	7
1001-2000	5	2	7
2001-10000	2	0	2
Totaal	11	211	222

Tabel 8.6 Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) per categorie van aantal uren dat is besteed aan de compliance functie met betrekking tot het uitvoeren van wettelijke controles.

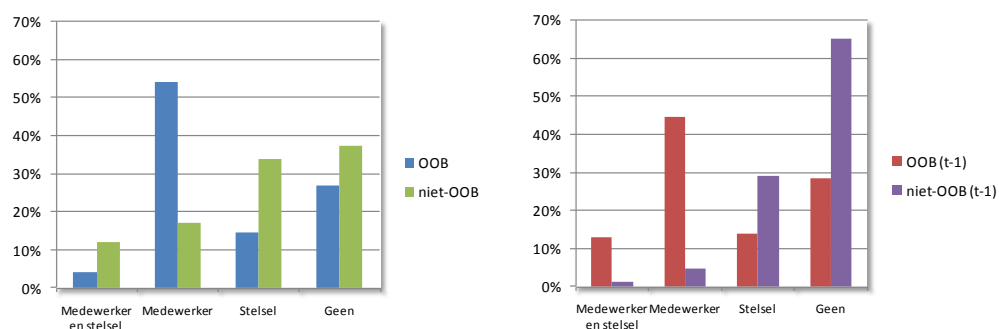
Figuur 8.6 Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van de OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren per categorie van aantal uren dat is besteed aan de compliance functie met betrekking tot het uitvoeren van wettelijke controles.

8.7 Schendingen

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd het aantal schendingen te vermelden door externe accountants en overige medewerkers van de bij en krachtens de artikelen 13 tot en met 21 (voor OOB-vergunninghouders: 24) van de wet gestelde regels, die zijn opgenomen in de schendingenregistratie van de accountantsorganisatie over het meest recente afgesloten boekjaar en het daaraan voorafgaande boekjaar van de accountantsorganisatie. Hierbij is ook vermeld hoeveel schendingen hebben geleid tot maatregelen jegens de betrokken medewerkers en hoeveel schendingen hebben geleid tot aanpassing van het stelsel van kwaliteitsbeheersing van de accountantsorganisatie.

Maatregelen n.a.v. schending	OOB			niet-OOB		
	recent	voorgaand	Vershil	recent	voorgaand	Vershil
	boekjaar	boekjaar		boekjaar	boekjaar	
Medewerker en stelsel	19	24	-21%	120	5	2300%
Medewerker	244	83	194%	174	19	816%
Stelsel	66	26	154%	341	119	187%
Geen	121	53	128%	377	268	41%
Totaal	450	186	142%	1012	411	146%

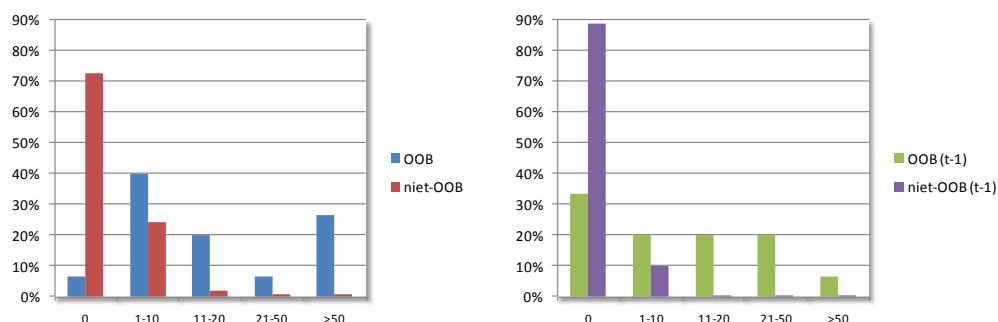
Tabel 8.7a Deze tabel vermeldt het aantal schendingen die zijn opgenomen in de schendingenregisters van de accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) per boekjaar (recent boekjaar en voorgaand boekjaar van de accountantsorganisaties) en per maatregel waartoe de schending heeft geleid.

Figuur 8.7a Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van het aantal schendingen per maatregel waartoe de schending heeft geleid ten opzichte van het totaal aantal schendingen voor de OOB-kantoren en de niet-OOB-kantoren. De linker grafiek bevat de gegevens van het meest recente boekjaar van de accountantsorganisatie en de rechter grafiek heeft betrekking op het daaraan voorafgaande boekjaar van de accountantsorganisatie.

Aantal schendingen	OOB			niet-OOB		
	recent	voorgaand	Vershil	recent	voorgaand	Vershil
	boekjaar	boekjaar		boekjaar	boekjaar	
0	1	5	-80%	334	409	-18%
1-10	6	3	100%	111	45	147%
11-20	3	3	0%	8	2	300%
21-50	1	3	-67%	4	2	100%
>50	4	1	300%	3	2	50%
Totaal	15	15	0%	460	460	0%

Tabel 8.7b Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) per categorie van aantal schendingen die zijn opgenomen in de schendingenregisters van de accountantsorganisaties per boekjaar (recent boekjaar en voorgaand boekjaar van de accountantsorganisaties).

Figuur 8.7b Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) per categorie van aantal schendingen die zijn opgenomen in de schendingenregisters van de accountantsorganisaties. De linker grafiek bevat de gegevens van het meest recente boekjaar van de accountantsorganisatie en de rechter grafiek heeft betrekking op het daaraan voorafgaande boekjaar van de accountantsorganisatie.

8.8 Klachten en claims

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd hoeveel klachten en claims er in het meest recente afgesloten boekjaar en in het daaraan voorafgaande boekjaar van de accountantsorganisatie bij de accountantsorganisatie zijn ingediend over de accountantsorganisatie of over medewerkers van de accountantsorganisatie ten aanzien van wettelijke controles.

Voor 87 (18,9% van de) niet-OOB-kantoren is deze vraag niet van toepassing, omdat zij geen wettelijke controles verrichten.

Aantal klachten/claims	OOB		Verschil	niet-OOB		Verschil
	recent boekjaar	voorgaand boekjaar		recent boekjaar	voorgaand boekjaar	
Klachten	5	0	-	45	54	-17%
Claims	9	7	29%	3	3	0%

Tabel 8.8a Deze tabel vermeldt het totale aantal klachten en claims over de accountantsorganisatie of over medewerkers van de accountantsorganisatie ten aanzien van wettelijke controles dat is ingediend bij de accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) per boekjaar (recent boekjaar en voorgaand boekjaar van de accountantsorganisaties).

Percentage kantoren met klachten/claims	OOB		niet-OOB	
	recent boekjaar	voorgaand boekjaar	recent boekjaar	voorgaand boekjaar
Klachten	27%	0%	6%	6%
Claims	40%	20%	1%	1%

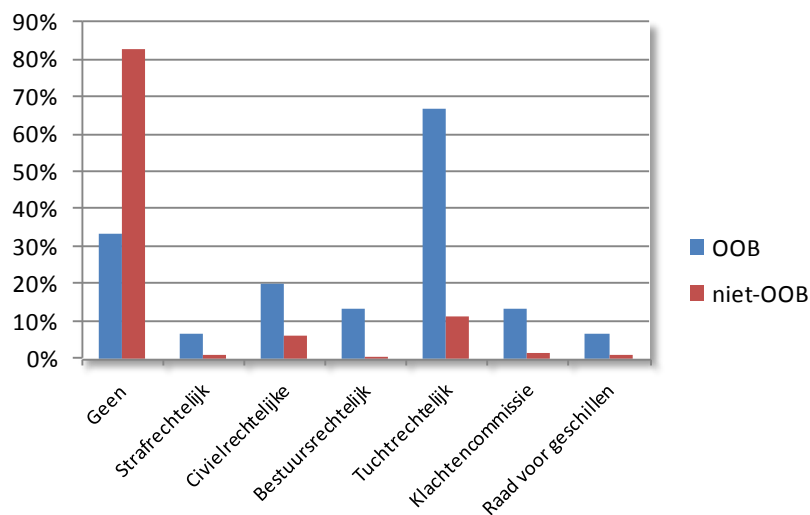
Tabel 8.8b Deze tabel vermeldt het percentage accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) waarbij één of meer klachten respectievelijk claims zijn ingediend over de accountantsorganisatie of over medewerkers van de accountantsorganisatie ten aanzien van wettelijke controles per boekjaar (recent boekjaar en voorgaand boekjaar van de accountantsorganisaties).

8.9 Procedures

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd of de accountantsorganisatie of haar medewerkers met betrekking tot het beroepsmatig handelen op dit moment betrokken is of in de afgelopen twaalf maanden betrokken is geweest bij strafrechtelijke, civielrechtelijke, bestuursrechtelijke of tuchtrechtelijke procedures of dat er klachten zijn ingediend tegen de accountantsorganisatie of haar medewerkers bij de Klachtencommissie NIVRA-NOvAA of de Raad voor Geschillen. Dergelijke procedures en klachten kunnen betrekking hebben op zowel wettelijke controles als op andere werkzaamheden van de accountantsorganisatie.

Aantal en percentage kantoren				
betrokken bij procedures	OOB	%	niet-OOB	%
Geen	5	33%	380	83%
Strafrechtelijk	1	7%	4	1%
Civielrechtelijke	3	20%	28	6%
Bestuursrechtelijk	2	13%	2	0%
Tuchtrechtelijk	10	67%	52	11%
Klachtencommissie	2	13%	6	1%
Raad voor geschillen	1	7%	4	1%

Tabel 8.9 Deze tabel vermeldt het aantal en het percentage accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) dat heeft aangegeven dat de accountantsorganisatie of haar medewerkers met betrekking tot het beroepsmatig handelen op dit moment betrokken is of in de afgelopen twaalf maanden betrokken is geweest bij de genoemde procedures.

Figuur 8.9 Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) per type procedures waarvan zij hebben aangegeven dat de accountantsorganisatie of haar medewerkers met betrekking tot het beroepsmatig handelen op dit moment betrokken is of in de afgelopen twaalf maanden betrokken is geweest.

8.10 Fraudes

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd te vermelden of bij de wettelijke controles die de accountantsorganisatie in het meest recente afgesloten boekjaar van de accountantsorganisatie heeft

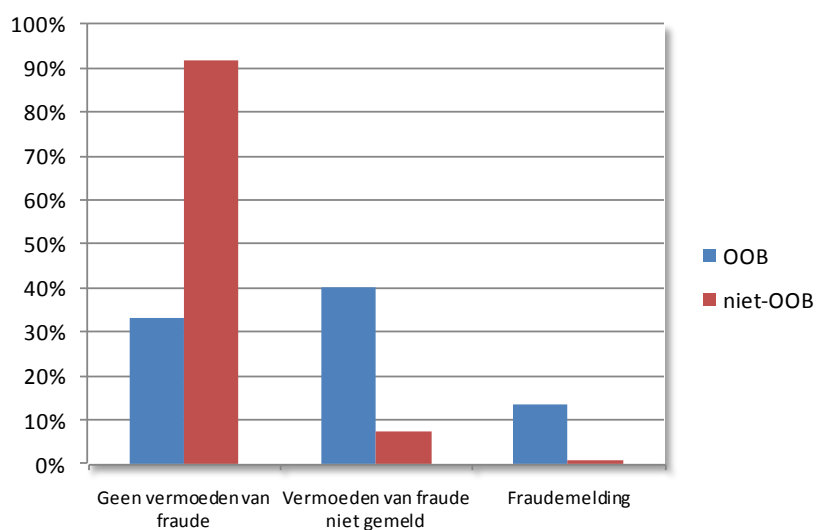
verricht (zie vraag 3.1), sprake is geweest van een redelijk vermoeden van fraude zoals bedoeld in artikel 26 Wta. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen de wettelijke controles waarbij sprake was van een redelijk vermoeden van fraude die door de controlecliënt adequaat is opgevolgd (conform artikel 37, eerste lid, Bta) en de wettelijke controles die tot een fraudemelding hebben geleid.

Voor 87 (18,9% van de) niet-OOB-kantoren is deze vraag niet van toepassing, omdat zij geen wettelijke controles verrichten.

Vier OOB-kantoren en één niet-OOB-kantoor hebben aangegeven dat deze informatie niet beschikbaar is. Deze vijf accountantsorganisaties verrichten in totaal 4.466 wettelijke controles (20,7% van het totaal aantal wettelijke controles).

Vermoeden van fraude	OOB	%	niet-OOB	%
Vermoeden van fraude - adequaat opgevolgd	6	40%	28	8%
Vermoeden van fraude - fraudemelding	2	13%	3	1%
Geen vermoeden van fraude	5	33%	342	92%

Tabel 8.10 Deze tabel vermeldt het aantal en het percentage accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) dat heeft aangegeven dat bij één of meer van de door haar verrichte wettelijke controles al dan niet sprake was van een redelijk vermoeden van fraude, onderscheiden naar vermoedens die hebben geleid tot een fraudemelding en vermoedens die niet hebben geleid tot een fraudemelding.

Figuur 8.10 Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) per categorie van vermoeden van fraude bij wettelijke controles.

9 Kwaliteitstoetsing

9.1 Toetsingsorgaan

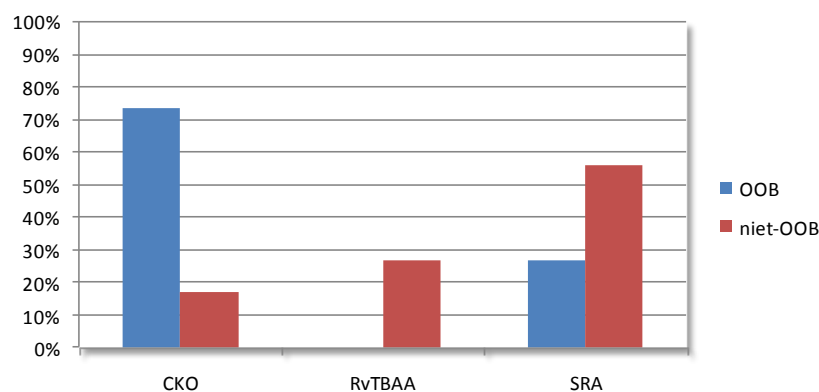
De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd aan te geven onder welk toetsingsorgaan zij vallen op grond van de Verordening Kwaliteitsonderzoek (RA's) of de Verordening op de Periodieke Preventieve

Toetsing (AA's): het College Kwaliteitsonderzoek (voorheen College Toetsing Kwaliteit) (NIVRA), de Raad van Toezicht Beroepsuitoefening AA's (NOvAA) of de Samenwerkende Registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten (SRA).

Toetsingsorgaan	OOB	niet-OOB	Totaal
CKO	11	79	90
RvTBAA	0	123	123
SRA	4	258	262
Totaal	15	460	475

Tabel 9.1 Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) per toetsingsorgaan.

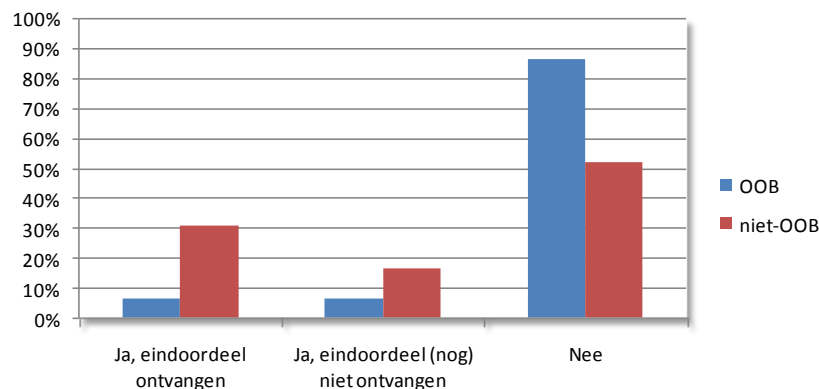
Figuur 9.1 Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) per toetsingsorgaan.

9.2 Recente toetsing

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd aan te geven of zij in de afgelopen twaalf maanden zijn getoetst door het CKO, de RvTBAA of de SRA en daarbij aan te geven of zij het eindoordeel van het toetsingsorgaan al hebben ontvangen.

Getoetst?	OOB	niet-OOB	Totaal
Ja, eindoordeel ontvangen	1	143	144
Ja, eindoordeel (nog) niet ontvangen	1	76	77
Nee	13	241	254
Totaal	15	460	475

Tabel 9.2 Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) per antwoord op de vraag of zij zijn getoetst en of zij het eindoordeel hebben ontvangen.

Figuur 9.2 Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) per antwoord op de vraag of zij zijn getoetst en of zij het eindoordeel hebben ontvangen.

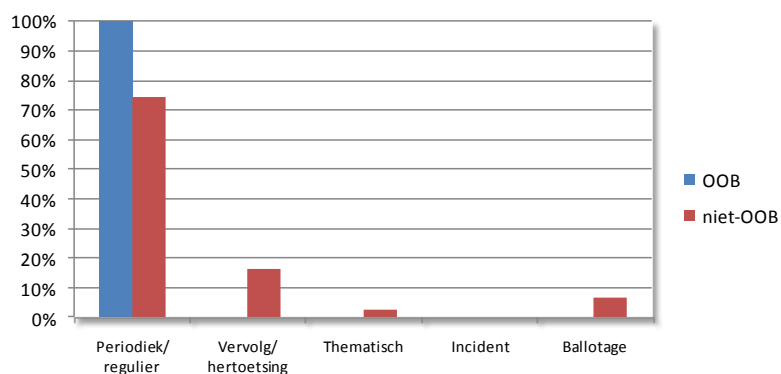
9.3 Type toetsing

De AFM heeft de accountantsorganisaties gevraagd aan te geven welk type toetsing het betrof. Daarbij zijn meerdere antwoorden mogelijk.

De 221 accountantsorganisaties die in de afgelopen twaalf maanden zijn getoetst door het CKO, de RvTBAA of de SRA (zie paragraaf 9.2) hebben de volgende typen toetsingen opgegeven.

Type toetsing	OOB	niet-OOB	Totaal
Periodiek/ regulier	2	179	181
Vervolg/ hertoetsing	0	39	39
Thematisch	0	6	6
Incident	0	0	0
Ballotage	0	16	16
Totaal	2	240	242

Tabel 9.3 Deze tabel vermeldt het aantal accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) per type toetsing.

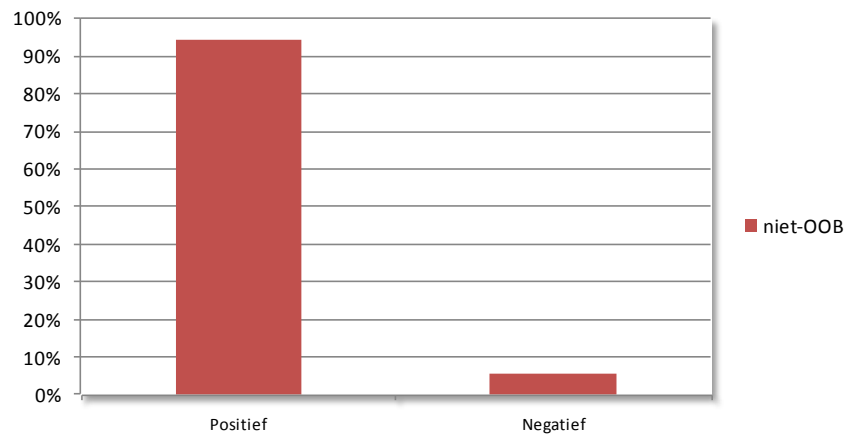
Figuur 9.3 Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van de in totaal 221 getoetste accountantsorganisaties (OOB-kantoren en niet-OOB-kantoren) per type toetsing.

9.4 Eindoordeel CKO of RvTBAA

De AFM heeft de niet-OOB-kantoren die in de afgelopen twaalf maanden zijn getoetst door het CKO of de RvTBAA en daarvan het eindoordeel hebben ontvangen, gevraagd of het eindoordeel positief ('het stelsel van kwaliteitsbeheersing voldoet') of negatief ('het stelsel van kwaliteitsbeheersing voldoet niet') was.

Eindoordeel	niet-OOB
Positief	33
Negatief	2
Totaal	35

Tabel 9.4 Deze tabel vermeldt het aantal niet-OOB-kantoren per type eindoordeel.

Figuur 9.4 Deze figuur geeft het procentuele aandeel weer van aantal niet-OOB-kantoren per type eindoordeel.

Begrippenlijst

Accountant: registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent met certificeringsbevoegdheid

Accountantsorganisatie: een onderneming of instelling die bedrijfsmatig wettelijke controles verricht, dan wel een organisatie waarin zodanige ondernemingen of instellingen met elkaar zijn verbonden, en die als vergunninghouder is ingeschreven in het register van de AFM.

Accountantsverklaring: een schriftelijke mededeling inhoudende de uitkomst van de wettelijke controle.

Beleidsbepaler: in het algemeen geldt dat de personen die de dagelijkse leiding hebben van de accountantsorganisatie als beleidsbepalers worden aangemerkt. Beleidsbepalers zijn daarmee:

- de personen die formeel de positie van bestuurder van de accountantsorganisatie bekleden; en
- de personen die formeel niet de positie van bestuurder bekleden, maar feitelijk de dagelijkse leiding hebben over de accountantsorganisatie.

Zie voor meer informatie over beleidsbepalers Hoofdstuk 3 van de vergunningwijzer.

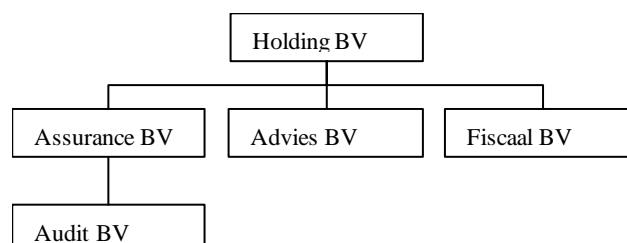
Compliance functie: De persoon (personen) die binnen of ten behoeve van uw organisatie verantwoordelijk is (zijn) voor de uitvoering van het toezicht op de naleving van de bij en krachtens de artikelen 13 tot en met 24 van de Wta gestelde regels (artikel 23 Bta) en voor de uitvoering van periodiek intern kwaliteitsonderzoek van afgeronde opdrachten tot het verrichten van een wettelijke controle (artikel 9 VAO).

Controlecliënt: de onderneming of instelling waarbij de accountantsorganisatie de wettelijke controle verricht (hiermee worden dus niet bedoeld de ondernemingen of instellingen waarbij de accountantsorganisatie een vrijwillige controle of overige (assurance)opdracht verricht).

Externe accountant: de natuurlijke persoon die werkzaam is bij of verbonden is aan een accountantsorganisatie en die verantwoordelijk is voor de uitvoering van een wettelijke controle.

Financiële onderneming: een beheerder, een beleggingsinstelling, een beleggingsonderneming, een bewaarder, een clearinginstelling, een financiële dienstverlener, een financiële instelling, een kredietinstelling of een verzekeraar (overeenkomstig artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht).

Groep: een economische eenheid waarin rechtspersonen en vennootschappen organisatorisch verbonden zijn. Voorbeeld: in onderstaand voorbeeld is een groep van rechtspersonen weergegeven waarin Audit BV de Wta-vergunninghouder is. Als in het bijdragemodel wordt gesproken over “uw organisatie”, wordt altijd de Wta-vergunninghouder bedoeld die het bijdragemodel moet invullen. Als in het bijdragemodel wordt gesproken over “de groep waartoe uw organisatie behoort”, wordt het totaal van rechtspersonen en vennootschappen bedoeld waarmee uw organisatie is verbonden. Met “de totale omzet van de groep waartoe uw organisatie behoort” wordt daarom bedoeld de totale vergoedingen die uw organisatie in rekening heeft gebracht bij al haar cliënten plus de totale omzet van de overige onderdelen van de groep (in onderstaand voorbeeld: Assurance BV, Advies BV, Fiscaal BV en Holding BV).

Incident: Een gebeurtenis met ernstige gevolgen voor de integere uitoefening van het bedrijf en daarmee voor het vertrouwen in de accountantsorganisatie of de financiële markten als geheel.

(Opdrachtgerichte) kwaliteitsbeoordeling (OKB): een beoordeling van een wettelijke controle, verricht door een kwaliteitsbeoordelaar (registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent met certificeringsbevoegdheid) met als doel te beoordelen of de externe accountant in redelijkheid tot het oordeel heeft kunnen komen, zoals dat blijkt uit de door hem af te geven accountantsverklaring (zoals bedoeld in de artikelen 18 tot en met 21 Bta) en die is voltooid voordat de externe accountant zijn accountantsverklaring afgeeft.

Medebeleidsbepaler: In het algemeen geldt dat personen die invloed van betekenis kunnen uitoefenen op de dagelijkse leiding van de accountantsorganisatie worden aangemerkt als medebeleidsbepalers. Medebeleidsbepalers zijn daarmee:

- de personen die formeel de positie bekleden van toezichthouder op het bestuur van de accountantsorganisatie;
- de personen die meer dan 50% van de stemrechten en/of kapitaal hebben in de accountantsorganisatie en geen beleidsbepaler zijn;
- als de accountantsorganisatie deel uit maakt van een groep:
  - de personen die de positie van bestuurder van het hoofd van de groep en eventueel boven de accountantsorganisatie geplaatste tussenholding(s) bekleden en geen beleidsbepaler zijn;
  - de personen die de positie van toezichthouder op het bestuur van de groep en eventueel boven de accountantsorganisatie geplaatste tussenholding(s) bekleden en die geen beleidsbepaler zijn;
- andere personen die feitelijk invloed van betekenis kunnen uitoefenen op de dagelijkse leiding van de accountantsorganisatie.

Zie voor meer informatie over medebeleidsbepalers Hoofdstuk 3 van de vergunningwijzer.

Medewerkers: externe accountants en overige personen die werkzaam zijn bij of verbonden zijn aan een accountantsorganisatie en die zijn betrokken bij de uitvoering van wettelijke controles.

Meest recente afgesloten boekjaar van uw organisatie: Met “afgesloten boekjaar” wordt het meest recente boekjaar bedoeld waarvan de balansdatum is verstreken. Formele aspecten zoals het opmaken, vaststellen en deponeren van een eventuele jaarrekening worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

Niet-OOB: een onderneming of instelling die niet is aan te merken als organisatie van openbaar belang (OOB).

OOB: organisatie van openbaar belang: 1°. een in Nederland gevestigde rechtspersoon naar Nederlands recht waarvan effecten zijn toegelaten tot de handel op een gereglementeerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht; 2°. een kredietinstelling met zetel in Nederland als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht waaraan een vergunning is verleend ingevolge die wet; 3°. een centrale kredietinstelling met zetel in Nederland als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht waaraan een vergunning is verleend ingevolge die wet; of 4°. een levensverzekeraar of schadeverzekeraar met zetel in Nederland als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht waaraan een vergunning is verleend ingevolge die wet.

Register: het openbaar register van de AFM waarin vergunninghoudende accountantsorganisaties en externe accountants worden ingeschreven (zoals bedoeld in artikel 11 Wta). Het register is te vinden op de website van de AFM.

Uw organisatie: Als in het bijdragemodel wordt gesproken over “uw organisatie”, wordt altijd de Wta-vergunninghouder bedoeld die het bijdragemodel moet invullen.

Autoriteit Financiële Markten

T 020 797 2000 | F 020 797 3800

Postbus 11723 | 1001 GS AMSTERDAM

www.afm.nl

De tekst in dit rapport is met zorg samengesteld en is informatief van aard. U kunt er geen rechten aan ontleen. Door besluiten op nationaal en internationaal niveau is het mogelijk dat de tekst niet langer actueel is wanneer u deze leest. De Autoriteit Financiële Markten (AFM) is niet aansprakelijk voor de eventuele gevolgen – zoals bijvoorbeeld geleden verlies of gederfde winst – ontstaan door acties ondernomen naar aanleiding van deze brochure.

Amsterdam, oktober 2010